

PORADNIK SPÓŁDZIELNI

Przedpłata wynosi
3 zł kwartał
Cena ogłoszeń:
Wiersz petyt. 4-lam.
30 groszy.

DWUTYGODNIK DLA SPRAW SPÓŁDZIELCZYCH.
ORGAN
UNJI ZWIĄZKÓW SPÓŁDZIELCZYCH W POLSCE
wychodzący zamiast czasopism

Wydawca:
Unja Związków Spółdziel-
czych w Polsce.
Poznań, plac Wolności 18.
Redaktor: Rus Kuztalan.

„Poradnik Spółdzielni” „Poradnik Spółdzielni Kredytowych” „Siła” „Odrodzenie”.

Nr. telefonów: Unja Związków Spółdzielczych w Polsce 4321, 2056, 2183, 2184; Spółdzielnia Wydawnicza U. Z. S. w Poznaniu — 3489

Wszelkie przesyłki należy adresować: Do Redakcji: Unja Związków Spółdzielczych w Polsce. — Poznań pl. Wolności 18.

Do Administracji: Spółdzielnia Wydawnicza U. Z. S. w Poznaniu, pl. Wolności 18. Konto czekowe: Poznań P. K. O. nr. 206 013.

„Narody, które nie umieją pracować i oszczędzać, znikną z powierzchni ziemi”.

POZNAŃ

*

WARSZAWA

*

LWÓW

*

KRAKÓW.

Spis rzeczy: Sejmik Związku Spółdzielni Polskich. — Organizacja drobnych wkładów oszczędnościowych. — Spółdzielczość kredytowa na Wołyniu. — Falsyfikaty 10 i 20 złotych. — Sprawy bieżące. — Wiadomości. — Przegląd czasopism. — Zmiana osób. — Ogłoszenia: Rejestr spółdzielni. — Walne Zgromadzenia. — Bilanse.

Sejmik Związku Spółdzielni Polskich.

Dnia 13-go maja r. b. odbył się w Warszawie doroczny Sejmik Związku Spółdzielni Polskich. W numerze 9-ym „Poradnika” z dn. 1-go maja r. b. Zarząd związku ogłosił porządek obrad i zaproszenie na Sejmik dla przedstawicieli spółdzielni związkowych, pozatem rozesłano także do wszystkich spółdzielni, do Związku należących, osobne zawiadomienia. O godzinie 10,30 przybyli na Sejmik wysłuchali w kościele św. Krzyża Mszy św., celebrowanej przez członka Rady Związku Spółdzielni Polskich, księdza prałata Kazimierza Szymańskiego z Tomaszowa Mazowieckiego. Przyjechało do Warszawy siedemdziesięciu kilku delegatów spółdzielni — w tem 70 z prawem głosu, oraz około 30 zaproszonych gości. Władze rządowe reprezentowane były przez przewodniczącego Rady Spółdzielczej p. Janusza Kwiecińskiego oraz przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Głównego Urzędu Statystycznego. Z Ministerstwa Skarbu przybył p. Naczelnik Stanisław Pawłowicz. Reprezentowane były także wszystkie zrzeszone w Unji Związków Spółdzielczych w Polsce organizacje przez p. p. senatora ks. patrona Stanisława Adamskiego, d-ra Br. Kuśnierza, d-ra Włodzimierza Seydlitz i sekr. Władysława Jennera. Obecni także przedstawiciele Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Związku Spółek Zarobkowych, z Banku Towarzystw Spółdzielczych p. prezes dr. Rząd, Centralnego Towarzystwa Rolniczego, prasy społecznej, pokrewnych instytucyj itp.

Obrady zagał dyrektor p. Antoni Kleniewski krótkim przemówieniem, w którym powitał zgro-

madzonych delegatów i gości i zaproponował powołanie na przewodniczącego Sejmiku księdza patrona St. Adamskiego. Propozycję tę przyjęło zebranie przez aklamację. Ks. Patron objął przewodnictwo, poczem przystąpiono do p. 2 porządku obrad. Do prezydium zostali powołani: poseł ks. Olszański z Wilna, p. Bartkiewicz z Wielkiej Woli, p. mecenas Parczewski z Wilna i p. Mięński z Białegostoku — jako assessorowie oraz p. p. Kuczewski i Peczelewicz — jako sekretarze. Po ukonstytuowaniu się prezydium zabrał głos dyrektor Kleniewski i przedłożył sprawozdanie z działalności Związku za 1924 roku. Z braku danych statystycznych, z nadsyłaniem których znaczna część spółdzielni związkowych zalega — kompletne sprawozdanie za r. 1924 nie mogło być sporządzone. Dlatego sprawozdawca zmuszony jest ograniczyć się do przedstawienia sprawozdania ogólnego; wszelkie dane szczegółowe zostaną umieszczone z chwilą zgromadzenia materiałów w roczniku Związku.

Po treściwym zobrazowaniu rozwoju stosunków ekonomicznych w Polsce w r. 1924 na tle naprawy finansowej i przesilenia gospodarczego, które przechodzimy, referent przedstawia w ogólnym zarysie stan spółdzielczości — w pierwszym zaś rzędzie spółdzielni kredytowych.

Kapitały własne spółdzielni tych, podobnie jak wszelkie wogóle kapitały krajowe, w miarę deprecjacji ówczesnego pieniądza — marki polskiej stopniały prawie całkowicie. Z drugiej strony, przy ogólnym zubożeniu społeczeństwa dopływ gotowizny przez wkłady oszczędności był nikły. Dlatego też spółdzielnie musiały oprzeć w okresie sprawozdawczym działalność swą przede wszystkim na kredytach, uzyskiwanych za pośrednictwem Związku w centralnych instytucjach finan-

sowych. Niewystarczalność naszego obiegu złotowego, powodująca ogólną ciasnotę na rynku pieniężnym zadecydowała o niedostateczności kredytów dla spółdzielni. To jednak, że dopływ środków obrotowych z tego źródła był słaby, — miało i dobrą stronę; pod naciskiem konieczności spółdzielnie usiłowały odbudować czempredziej swe zniszczone kapitały własne.

Widzimy też w ciągu roku 1924 znaczny bardzo wzrost kapitałów obrotowych; we wzroście tym, obok wydatnego podwyższenia kapitałów udziałowego i specjalnych — najpoważniejszą pozycję stanowi wzmógłony dopływ wkładów oszczędnościowych. Jak wynika z zebranych w drodze ankiety w 60 spółdzielniach danych wzrost oszczędności w poszczególnej spółdzielni wyniósł w ciągu roku 1924 zł. 44,604,— przyczem wielka bardzo część tych oszczędności złożona została przez drobnych rolników. Zapotrzebowanie kredytowe ze strony spółdzielni było tem większe ze względu na brak kredytu długoterminowego dla rolnictwa. Zarząd Związku dokładał ze swej strony wszelkich wysiłków celem udostępnienia spółdzielniom związkowym kredytów w wymiarze, odpowiadającym ich istotnym potrzebom i zasobom. Że potrzeby te nie mogły być często w pełnej mierze zaspakajane — wypływa z okoliczności, wyżej przedstawionych.

Ogólna suma kredytów, udzielonych za pośrednictwem Związku Spółdzielniom Kredytowym przez Bank Związku Spółek Zarobkowych, Państwowy Bank Rolny i Pocztową Kasę Oszczędności wynosi, w liczbach okrągłych, około 3,3 milionów złotych. Niestety, przy obecnym stanie rzeczy dopływ pieniądza z oszczędności społeczeństwa nie jest tak wydatny, by mógł już dziś zrekompensować ewentualne restrykcje kredytowe; to też liczyć się należy z okolicznością, że spółdzielnie kredytowe nadal przez dłuższy czas wymagać będą poparcia kredytowego. Jednakże, niektóre, jeszcze coprawda nieliczne bardzo, spółdzielnie zdołały przy końcu okresu sprawozdawczego przejść do samowystarczalności. Przewaga działalności, opartej na kapitałach miejscowych nad działalnością, uzależnioną od kredytów w instytucjach centralnych, jest tak oczywista, że nie wymaga udowodnienia. Spółdzielnie winny dążyć, by najrychlej uzyskać swobodę ruchów, przez zgromadzenie wystarczających środków obrotowych na miejscu. Zasadniczym tego warunkiem jest największy możliwie kapitał własny, przede wszystkim zaś — kapitał udziałowy.

Kapitał ten należy stale, możliwie szybko powiększać, i to z jednej strony przez podnoszenie wysokości poszczególnego udziału — z drugiej przez rozszerzanie grona członków-udziałowców.

Drugim warunkiem — jest zasada nie tworzenia instytucyj kredytowych, przeznaczonych do obsługi osób, przynależnych do jednego tylko zawodu. Nie należy więc tworzyć instytucyj jednoczących wyłącznie rolników, wyłącznie kupców lub wyłącznie rzemieślników. Instytucje takie bowiem zaspakajać muszą zapotrzebowanie gotówkowe swych udziałowców w tych samych okresach gospodarczych, w innych również odczuwać mogą pewien nadmiar gotowizny. W dalszym ciągu dyr. Kleniewski omó-

wił dokonanie ważnego etapu w konsolidacji spółdzielczości polskiej — powstanie Unji Związków Spółdzielczych w Polsce. Równocześnie z powstaniem Unji dokonano reorganizacji samego Związku przez przyjęcie nowego statutu i nowej nazwy (dawniej „Polski Związek Rewizyjny Spółdzielni Kredytowych”), zatwierdzonej przez poprzedni Sejmik i rozszerzono działalność Związku. Do r. 1924 do Związku należały wyłącznie kredytowe instytucje spółdzielcze. Wobec licznych zgłoszeń spółdzielni innych typów oraz, idąc za wzorem Związku poznańskiego, działalność Związku Spółdzielni Polskich rozszerzona została na wszelkie typy spółdzielni. Obecnie też należą i są przyjmowane do Związku nie tylko kredytowe, ale także rolniczo-handlowe, spożywców i inne spółdzielnie.

Na początku roku sprawozdawczego należało do związku 146 spółdzielni, a w dniu 31. XII. 1924 172; obecnie liczba ta przekroczyła już 200.

Lustracji spółdzielni, należących do Związku oddawna, dokonano w r. 1924 mniej, aniżeli w poprzednich latach, a to z tego powodu, że główną uwagę zwrócono na nowopowstające instytucje, które ze względu na brak doświadczenia, otoczyć należało, oczywiście szczególniejszą opieką.

Sprawozdawca proponuje zwoływanie na przyszłość Sejmiku na jesień, gdy prace statystyczne, odzwierciedlające stan spółdzielni związkowych w roku minionym, będą ukończone i wszelkie odnośne dane znajdą się w posiadaniu biura Związku.

Na obecnym Sejmiku należy omówić i ustalić wspólne wytyczne postępowania w niektórych ważniejszych sprawach o charakterze ogólnym. Po zakończeniu referatu dyr. Kleniewskiego wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos, między innymi, p. p. dr. Rząd, Pytlewski z Działoszyna, Barański z Wartkowic, mec. Parczewski z Wilna, Węgrzecki z Kamiennej i inni.

Nawiązując do słów dyr. Kleniewskiego, nawołujących do propagandy oszczędności, mówcy podnosili, że jest to zadanie trudne, gdyż ci, którzy oszczędzali przed wojną i w okresie marki polskiej, pozbawieni zostali prawie całkowicie tych swych w ciężkiej pracy codziennej uciulanych fundusików. Odium poszkodowanej masy dawnych klientów prowincjonalnych placówek kredytowych spada częstokroć na kierowników tych instytucyj, na ludzi, którzy obecnie powołani są do odbudowy oszczędności w środowiskach, gdzie sama idea oszczędzania została zdyskredytowana. Przepisy o waloryzacji bynajmniej nie przyczyniły się do złagodzenia sytuacji i uspokojenia umysłów. Przeciwnie, tem więcej słychać narzekania na tych, którzy, stojąc na czele spółdzielni, nie potrafili rzekomo zabezpieczyć powierzonego im majątku przed następstwami deprecjacji pieniądza; słychać nieraz zarzuty nawet złej woli. P. Pytlewski z Działoszyna nawołuje do zastanowienia się nad sposobami odszkodowania tych, którzy najwięcej ucierpieli. Odmienne stanowisko — i jedynie słuszne — zajęli w tej kwestji inni mówcy, a przede wszystkim p. p. ks. patron Adamski i St. Barański z Wartkowic.

Straty poniesione przez społeczeństwo na stopniałych oszczędnościach skompensowane zostały

przez zdobycze narodowo-polityczne — powstanie niepodległego państwa polskiego. Spółdzielnie wcale nie zawiniły i nie przyczyniły się do strat, poniesionych przez klientelę. Kierownicy nie mogli lokować funduszy spółdzielni w złocie lub walutach obcych, bo temu sprzeciwiały się przepisy prawne; nikomu nie odinawiano wypłaty wkładów oszczędnościowych, gdyż spółdzielnie, posiadając w pewnym okresie nadmiar gotówki, mogły spłacić wszystkie wkłady. Wkładczy jednak nie podejmowali tych wkładów wówczas. W ciągu pierwszych lat niepodległości obciążenie podatkowe ludności było minimalne. Państwo musiało podjąć niezmiernie ciężkim i skomplikowanym zadaniem; musiało prowadzić kosztowną wojnę na zewnątrz, tworząc dla prowadzenia wojny tę armię i budować równocześnie nawewnątrz — z niczego — cały aparat administracyjny, skarbowy, oświatowy i t. p., musiało codziennie zaspakajać tysiące nagłych, nieodzownych potrzeb kraju całego. Na to wszystko trzeba było dużo pieniędzy. Nie obciążając obywateli podatkami, rząd emitował coraz więcej pieniędzy papierowych, które z dnia na dzień traciły na wartości. W ten sposób pobrany został od wszystkich posiadaczy marki polskiej swoisty podatek, który nazwano podatkiem inflacyjnym. Jeśli obliczymy wartość emisji marek polskich za czas od 11. IX. 1918 r. do 27. IV. 1924 w odstępach miesięcznych policzoną na złote, podług każdorazowego istotnego kursu, to przekonamy się, że wartość ta wynosiła 4.823.720.876 złotych. Spłacono te miljarde po kursie 1.800.000 marek za 1-go złotego. Okazuje się że ów podatek inflacyjny wyniósł przeszło 4½ miljarde złotych. W ten sposób wydawano w ciągu 4-ch lat gospodarki markowej po miliardzie przeszło złotych rocznie, t. j. tyle prawie, co się wydaje obecnie.

Wszystkie, bez wyjątku prawie, kraje świata, a nawet tak bogate Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, przechodziły przez okres chorego pieniądza, inflacji i strat, inflacją tą spowodowanych; i nikt nigdzie nie wynalazł sposobu, by obywatele krajów tych od ciężkich skutków inflacji uchronić lub jej następstwa przekreślić. P. dr. Rząd podnosi, że z deprecjacji pieniądza skorzystało, niestety, nie tylko państwo, ale i ci także, którzy w okresie inflacyjnym posługiwali się kredytami w instytucjach państwowych.

Podnosi w dalszym ciągu sprawę regulacji ustawowej stopy procentowej. Mówca wskazuje, że życie gospodarcze nie da się ułożyć podług recepty administracyjnej; że stopa procentowa jest taką sumą wypadkową podaży i popytu, jak cena na każdy towar i że dopóki popyt na pieniądź wielokrotnie przewyższa podaż — dopóty pieniądź ten musi być drogi. Rozporządzenie o lichwie pieniężnej, grożące wysokimi karami za pobieranie panującej na rynku stopy procentowej, stwarza jedynie pochop do nadużyć. Mówca proponuje zastanowienie się nad sposobami zmiany istniejącego stanu rzeczy. Sprawa ta wywołała ożywioną bardzo dyskusję, w której przeważała jednak opinia przeciwna, reprezentowana przez Zarząd Związku i większość zgromadzonych delegatów, mianowicie, że ustawodawstwo, regulujące stopę procentową, jest celowe i winno być utrzymane.

W dalszym ciągu, poruszano w dyskusji sprawę wysokości udziałów w spółdzielniach. Na te-

renie b. dzielnicy rosyjskiej, spółdzielnie miały dotychczas przeważnie niskie udziały przy ich wielokrotności. Obecnie widoczna jest tendencja do podwyższenia udziałów. Przy przeszacowywaniu majątków i sporządzaniu bilansów złotych wiele spółdzielni przeszło na wysokie stosunkowo udziały. Dziś przeważają spółdzielnie kredytowe z udziałami od 50 do 100 złotych, przyczem wielokrotność udziałów została utrzymana; przy odpowiedzialności nieograniczonej wielokrotność udziałów nie daje się uzasadnić.

Przeważna część mówców wypowiada się za wysokimi udziałami; niektórzy delegaci z ziem wschodnich uważają jednak, że na terenie tych ziem nie jest jeszcze możliwe wprowadzanie udziałów wysokich, nawet przy rozłożeniu ich płatności na dłuższy przeciąg czasu. Ostatecznie, zarówno w tej sprawie, jak i w rozważaniach — jakie spółdzielnie należy raczej tworzyć — większe czy mniejsze — przeważała opinia, że tego rodzaju zagadnienia winny być rozstrzygane w zależności od warunków lokalnych i że Sejmik nie ustali żadnych dogmatycznych wskazówek czy zasad co do tego.

Po zakończeniu na tem dyskusji, dyr. Kleniewski odpowiedział na stawiane w przemówieniach pytania, poczem zebrani wysłuchali niezwykle ciekawych i znakomicie wygłoszonych referatów ks. Patrona St. Adamskiego „O podstawach i zasadach prawidłowej pracy spółdzielczej w dobie obecnej“ oraz p. St. Pawłowicza, naczelnika wydziału w Ministerstwie Skarbu, „O roli Banku Polskiego i Banków Państwowych w organizacji kredytów“.

Referat p. Pawłowicza podamy in extenso na innem miejscu. Ks. Patron Adamski wskazał na ścisłą zależność, istniejącą pomiędzy rozwojem spółdzielczości, a stanem ekonomicznym kraju. W czasach braku żywności, byliśmy świadkami masowego powstawania spółdzielczych organizacji konsumentów. Zdawało się, że zadecyduje to o niezwykłym rozwoju spółdzielczości spóżywców. Jednakże, rozwój ten został wypaczony; powstała nienaturalna koncepcja tworzenia spółdzielni, opartych nie na jedynie zdrowej podstawie terytorjalnej, lecz na podstawie stanowej, grupowej i t. p. Z chwilą, gdy minęły korzystne konjunktury dla tego rodzaju stosunków — nastąpiło niesłychane spustoszenie w tej spółdzielczości, rozkwitłej w cieplarnianej atmosferze inflacji. Utrzymały się te jedynie placówki, które oparte były na starych, zdrowych zasadach. Stwierdzić należy, że pogrom spółdzielni tych jest procesem sanacyjnym, a więc — ze wszech miar dodatnim. Dziś, gdy społeczeństwo odczuwa dotkliwy brak pieniądza, zarysowuje się dążność do tworzenia przez liczne bardzo ugrupowania osób, zabiegających o uzyskanie kredytów, spółdzielni kredytowych do tego jedynie celu przeznaczonych. Tam gdzie niema danych do powstania spółdzielni kredytowej, zdolnej do operowania własnymi zasobami, funduszami zebranymi na miejscu — spółdzielnie takie nie mają widoków rozwoju i nie powinny się tworzyć. Widzimy obecnie i w dziedzinie spółdzielczości kredytowej zarzucenie jedynie zdrowej zasady terytorjalnego rozmieszczenia spółdzielni, i tworzenie różnych kas i banków

według stanów, warstw, zawodów, ugrupowań partyjnych i t. p. Z chwilą gdy rząd zaniecha udzielania niezdrowych kredytów tego rodzaju spółdzielniom — przyjść i tu musi do katastrofy. Pamiętając o tem, zwrócić się należy do starych, wypróbowanych zasad spółdzielczości kredytowej — oparcia się o największą liczbę przynależnych do wszelkich warstw i zawodów członków, odpowiedzialności nieograniczonej tych członków za zobowiązania spółdzielni, jak największych udziałów, wzmocnienia energicznego i wytrwałego, podstaw spółdzielni przez tworzenie jaknajsilniejszych kapitałów własnych, koncentrację wszystkich, najmniejszych nawet oszczędności, za pomocą mądroj i na szeroką skalę zakrojonej agitacji i oddawanie tak wytworzonych kapitałów obiegowi gospodarczemu. W działalności kredytowej spółdzielnie winny kierować się zasadą obdzielania największej możliwie liczby członków małemi pożyczkami, i to takich tylko i wyłącznie członków, którzy bezwzględnie punktualnie zaciągnięte pożyczki spłacają; stosunki z osobami, które nie są akuradne w wywiązywaniu się ze swych zobowiązań, należy zlikwidować. Gospodarka kredytami redyskontowemi winna być ostrożna i powściągliwa, a całą uwagę zwrócić należy na najsilniejszą działalność w kierunku zdobywania wkładów oszczędnościowych. W miarę normalizacji stosunków, usiłowania spółdzielni w tym kierunku mają coraz większe widoki powodzenia.

Po referatach i po przerwie obiadowej zgromadzenie obradowało pod przewodnictwem p. mec. Parczewskiego. Pan Mieczysław Butler, członek Zarządu Związku, zreferował sprawozdanie rachunkowe Związku za rok 1924. Oto sprawozdanie rachunkowe:

Wydatki

Koszty administracyjne	53 260,09	
Prowizje wypłacone	28,88	
Amortyzacja ruchomości	75,39	
Niedobór na wyd. „Por. Sp. Kred.	9,79	
Odpis. na straty należn. wtpl.		
z r-ku Uczestników	94,29	
„ „ Różnych	213,34	307,63
Rezerwa na fund. wydawniczy	5,832,33	
		<u>59 514,11</u>

Wpływy

Składki za r. 1924	25 145,78	
„ „ „ 1923	591,36	
Bonifikata z B-ku Zw. Sp. Zar.	15 184,15	
Zysk na wyd. własnych:		
remanent druków	9 395,—	
zysk za 1924	4 067,—	
Nadwyżka z przeszacowania		
akcyj B. T. Sp.	2 385,07	
Różne	2 745,75	
		<u>59 514,11</u>

Bilans majątkowy.

Stan czynny

Gotówka w kasie, bankach i P. K. O		1 318,87
Remanent ksiąg, druków (wyd. wł.)		9 395,—
Dłużnicy:		
uczestnicy	2 391,14	
Różni	4 706,69	7 097,83
Papiery % własne		2 775,—
Ruchomości		753,89
Unja Zw. Sp. w Polsce		675,—
Różne r-ki		706,76
		<u>22 722,35</u>

Stan bierny.

Fundusz wydawniczy	5 832,58	
„ amortyzacyjny	75,42	5 908,—
„ specjalny (B. Z. S. Z.)		15 001,16

Wierzyciele:

Uczestnicy	152,50	
Różni	1 660,69	1 813,19
		<u>22 722,35</u>

Po omówieniu poszczególnych pozycji powyższych zestawień, zebrani zatwierdzili je przez jednogłośnie przyjęcie do wiadomości odczytanego przez p. Trawińskiego Protokołu Komisji Rewizyjnej o następującem brzmieniu:

„Dnia 14 marca 1925 roku, niżej podpisani członkowie Rady Związku Spółdzielni Polskich, delegowani przez tę Radę w myśl uchwały z dnia 20 grudnia 1924 roku dla sprawdzenia ksiąg, korespondencji, bilansu i rachunku strat i zysków oraz całej biurowości Związku za rok 1924 — po dokonaniu tych czynności, stwierdzają co następuje:

1. księgi Związku są prowadzone prawidłowo,
2. bilans i rachunek strat i zysków — zgodne z księgami,
3. wydatki są należycie potwierdzone dowodami.
4. księga kasowa w dniu 31. XII. 24 r. wykazuje pozostałość zł. 1.014,47, co jest zgodne ze stanem rachunku kasy w bilansie,
5. inwentarze, kwitariusze, dokumenty, księgi protokołów i akta są prowadzone i utrzymane w należytych porządku.

W wyniku uwag powyższych, niżej podpisani wnoszą o zatwierdzenie sporządzonego przez Zarząd bilansu i rachunku strat i zysków za 1924 rok.

Warszawa, dn. 14. III. 1925 r.

- (—) Ks. K. Szymański,
- (—) W. Węgrzecki,
- (—) F. Trawiński.

W dalszym ciągu, po zreferowaniu przez p. Butlera projektu budżetu i po krótkiej dyskusji nad nim, uchwalono jednogłośnie następujące dwa wnioski Zarządu Związku:

1. „Sejmik Związku Spółdzielni Polskich w dniu 13. V. 1925 zatwierdza projekt budżetu na 1925 rok, wynoszący w wydatkach złotych 100.000 i jednocześnie upoważnia Radę Związku do przekroczenia tejże sumy o 10% w miarę rzeczywistej potrzeby“.
2. „Sejmik Związku Spółdzielni Polskich w dniu 13 maja 1925 r. oznacza składkę członkowską na rzecz Związku na 1925 r. w wysokości 3% miesięcznie od miesięcznych kosztów administracyjnych i handlowych uczestników Związku, płatnych za każdy miesiąc ubiegły do 15-go następnego miesiąca z zachowaniem minimum złotych 10“.

W toku dyskusji nad powyższymi wnioskami Zarządu oraz nad pozostałymi rezolucjami, zreferowanymi przez p. dyr. Szmydta, omawiano współpracę Związku z Bankiem Związku Spółek Zarobkowych, co do której dyr. Kleniewski udzielił wyjaśnień, oraz uchwalono rezolucję, zgłoszoną przez d-ra Rzęda następującej treści:

„Sejmik uważa za wskazane, by Spółdzielnie Kredytowe zwróciły baczniejszą uwagę na czynności inkasowe i pośredniczące“. Przyjęto pozatem poniższe rezolucje, proponowane przez Zarząd Związku:

„Zważywszy, że organizacja kapitału w Polsce jest w. dobie obecnej najważniejszym zagadnieniem gospodarczym i może być dokonana za pomocą ruchu spółdzielczego,

Sejmik, uznając za niezbędne ugruntowanie spółdzielni kredytowych na zdrowych zasadach i trwałych podstawach finansowych i nadanie im właściwej sprawności, zaleca:

1. zakładać spółdzielnie kredytowe tylko w tych miejscowościach, gdzie znajdują się odpowiednie siły intelektualne, a warunki ogólne i gospodarcze pozwolą na sprawne wykonywanie czynności kredytowych.

2. łączyć w jednej wspólnej spółdzielni kredytowej ludzi ze wszystkich warstw gospodarczych i stanów społecznych.

3. stopniowo w miarę przybywania zasobów rozszerzać działalność spółdzielni na najbliższe okolice aż do zajęcia większego terenu całego powiatu.

4. usilnie i wytrwale zwiększać kapitał udziałowy w spółdzielni, bądź to przez wyznaczenie wysokich udziałów z rozłożeniem ich wpłat na szereg lat, bądź to przy mniejszych udziałach, nie mniejszych jednak jak 25 złotych przez stosowanie wielokrotności udziałów w pewnym stosunku do udzielonych pożyczek.

5. przestrzegać właściwego stosunku kapitałów własnych do obcych, przyjmując za wytyczne dążenie do przywrócenia z uprzedniej praktyki wskazanego stosunku 1:3, :4.

6. utrzymywać w pogotowiu odpowiednią ilość zasobów gotówkowych i niegotówkowych natychmiast płatnych dla punktualnego dokonywania wpłat obcych kapitałów i przyjętych na krótki termin wkładów.

Zważywszy, że zadaniem spółdzielni kredytowej jest zorganizowanie obrotu i pomocy pieniężnej na zasadzie samopomocy i samowystarczalności miejscowego społeczeństwa, Sejmik zaleca spółdzielniom usilnie zająć się zbieraniem oszczędności, jako najracjonalniejszego źródła kapitału niezbędnego dla wzmocnienia działalności kredytowej spółdzielni i zaspokojenie potrzeb gospodarczych jej członków.

Zważywszy, że drożyzna kapitału w Polsce jest zjawiskiem wysoce utrudniającym rozwój gospodarczy, Sejmik zaleca spółdzielniom usilnie dążyć do zorganizowania taniego kredytu dla swych członków przez gromadzenie własnych i obcych tanich kapitałów, powiększania obrotów i rozszerzenia zakresu operacji, usprawnienia administracji.

Zważywszy, że stan gospodarczy naszego kraju nie osiągnął należytego rozwoju, Sejmik zaleca spółdzielniom przyjąć czynny udział w organizowaniu przemysłu, handlu i rolnictwa przez popieranie bądź to indywidualnych wysiłków poszczególnych ludzi, bądź przez organizowanie odpowiednich spółdzielni, w szczególności zaleca się organizowanie w nadających się miejscowościach spółdzielni kredytowych, rolniczo-handlowych, budowlanych i mleczarskich.

Sejmik stwierdza, że Związek Spółdzielni Polskich obejmuje wszystkie typy spółdzielni i rozpościera swoją działalność na obszarach woj. łódzkiego, nowogrodzkiego, poleskiego, warszawskiego, kieleckiego, lubelskiego, białostockiego, wileńskiego i wołyńskiego. Wszystkie spółdzielnie bez względu na charakter, zorganizowane i popierane przez członków Związku Spółdzielni Polskich, mogą i winny zgłaszać swe przystąpienie do Związku.

Sejmik upoważnia Radę Związku Spółdzielni Polskich do powiększania liczby członków Rady przez kooptację przedstawicieli organizacji społecznych i gospodarczych, współdziałających ze Związkiem Spółdzielni Polskich.

Wobec ogłoszonego przez wszystkie organizacje społeczne „Dnia spółdzielczości“ na dz. 7 czerwca 1925 r., Sejmik zaleca spółdzielniom kredytowym poświęcić ten dzień na propagandę oszczędności za pomocą odczytów i plakatów.

Po uchwaleniu rezolucyj tych en bloc, przystąpiono do uzupełniających wyborów członków Rady Związku. W myśl § 20 statutu Związku w roku bieżącym wylosowani zostali 4-ej członkowie Rady i jeden zastępca. W wyborach uzupełniających 3-ej ustępujący członkowie Rady p. p. Barański, Węgrzecki i Wiśniewska zostali wybrani ponownie. W miejsce ustępujących p. Gniewiewskiego z Mławy i zastępcy R. S. Szymańskiego z Nowogrodka, wybrano mecenasa J. I. Parczewskiego z Wilna i p. Mieńskiego z Białegostoku. Obecnie więc do składu Rady Związku Spółdzielni Polskich należą:

1. p. Stefan Barański z Wartkowic,
2. p. Stanisław Górzyński z Piotrkowa,
3. p. Aleksander Krukowski z Zamościa,
4. p. Stanisław Łukomski z Łodzi,
5. dr. Józef Marczewski z Częstochowy,
6. Ks. poseł Ignacy Olszański z Wilna,
7. mec. J. I. Parczewski z Wilna,
8. p. Stanisław Pawłowicz z Warszawy,
9. ks. prałat Kazimierz Szymański z Tomaszowa Mazowieckiego,

10. p. Franciszek Trawiński z Łowicza,
11. p. Waclaw Węgrzecki z Kamiennej,
12. p. Felicja Wiśniewska z Płońska.

Zastępcami natomiast są p. p. Władysław Chudzyński z Postaw, Kazimierz Mieński z Białegostoku i Paweł Same z Łodzi.

Do punktu 9-go porządku obradabrał głos dyr. Kleniewski i wyjaśnił, że sprawy podatkowe nie będą referowane, gdyż referent tych spraw p. Jan Boguszewski nie mógł być z ważnych powodów rodzinnych obecny na Sejmiku; referat ten zostanie wydrukowany w „Poradniku”. — Wobec wyczerpania na tem porządku obrad — Sejmik ukończono.

W. K.

Organizacja drobnych wkładów oszczędnościowych.

W jednym z poprzednich numerów „Poradnika” w artykule pod powyższym tytułem, staraliśmy się przekonać naszych czytelników o potrzebie, znaczeniu i sposobach oszczędzania wogóle, — w szczególności zaś, o znaczeniu, jakie posiada organizacja drobnych oszczędności. Dziś chcielibyśmy wzmocnić cyframi argument, przeciwko wysuwany często zarzutom, że drobne oszczędności, będąc w sumie swej zbyt małym ułamkiem kapitałów przelewających się przez ręce banków, — nie są godne uwagi w tym stopniu, aby opłaciło się prowadzić specjalną akcję w celu ich zorganizowania.

Mamy przed sobą sprawozdanie „Kas Towarzystwa ku krzewieniu drobnych oszczędności” z roku 1912. Ze sprawozdania tego wynika, że w 13 takich Kasach, dla których kompletne dane posiadamy, w roku 1912 sprzedano znaczków oszczędności za 41 794,19 marek; suma zaś sprzedanych za cały czas ich krótkiego istnienia znaczków, wynosi 150 977,60 marek. Oczywiście niektóre z tych kas większe —, inne mniejsze miały powodzenie; — i tak np. wyróżnia się Kasa w Śliwicach, gdzie wartość sprzedanych znaczków dochodzi do wysokości 80 074 marek; podobnie w Pleszewie do 26 733 marek, w Poznaniu 21 788, a w Gnieźnie 13 651,70 marek.

Jak widzimy cyfry to wcale poważne.

Jeżeli sięgniemy do cyfr zagranicznych, to zobaczymy, że praca około krzewienia oszczędności miała tam bardzo duże powodzenie; ale też korzystano tam z każdej okazji, nie gardząc najdrobniejszą sumą i nie szczedząc największego trudu przy pozyskiwaniu wkładów.

Jan podaje W. Struszkiewicz, w niektórych miastach niemieckich, każde dziecko nowonarodzone otrzymuje z funduszy gminnych książeczkę kas oszczędności, na którą rodzice czy opiekunowie składają następnie drobne kwoty, a te, rosąc przez oprocentowanie, jako też przez dorzucanie tych drobnych sum, wyplacane były dziecku dopiero po dojsciu do pełnoletności, — umożliwiając mu tem samem, bądź założenie przedsiębiorstwa, bądź ukończenie studiów, bądź też t. p.

W Getyndze w roku 1912 Magistrat wydał 200 takich książeczek po jednej marce każda, — noworodkom, — a w połowie 1913 roku suma kapitałów złożonych na tych książeczkach, wzrosła już do przeszło 7000 marek.

Miasteczko Schöneberg pod Berlinem wydało w okresie 1909 do 1913 — 8662 takich książeczek à 1 markę, a w dniu 1. 1. 1913 r., — stan wkładów wynosił już 385 163 marek.

Jedną z kas oszczędności w Rotterdamie podejmowała drobne kwoty oszczędności przez swych urzędników, rozsyłając ich po domach swych klientów, którzy deklarowali wysokość wkładów tygodniowych, często nawet na bardzo niską sumę 0,25 florena, (do 10 florenów). W 1911 roku Kasa miała 768 klientów tego rodzaju, a w 1913 liczba ich wzrosła już do 983. W ciągu jednego roku zebrano tym sposobem z minimalnych, groszowych wkładów, w środowisku ludzi najbiedniejszych, 60 720 florenów.

Ogromny sukces, odniósł system krzewienia oszczędności drogą zakładania szkolnych kas oszczędności, we Francji. Przypisywano im słusznie ogromne znaczenie wychowawcze narodu, otoczono je więc specjalną opieką, wypracowano wzorowy ich system, a znany ekonomista narodowy M. de Malarce, napisał nawet historję tych instytucji. To też w krótkim czasie po ich zainicjowaniu, wzrosły one do liczby 24 tysięcy, przy 491 tysiącach książeczek oszczędnościowych.

Jak z publikacji rządu francuskiego wynika, suma majątku w szkolnych kasach oszczędności w okresie przed wojną francusko-niemiecką, rosła rocznie przeciętnie o 26 milionów franków. I tak w 1852 roku, suma wkładów wynosiła 275 milionów franków, a 30. 6. 1870 doszła do 720 milionów franków. Po przerwie wzrostu, a nawet spadku w czasach wojny do sumy 515 milionów; — zaczął się znowu wzrost, — tak, że 1881 rok notuje już potężną sumę miljarða franków.

W Królestwie, przed wojną, prywatne banki akcyjne lekcewały sobie drobne wkłady oszczędnościowe. Pierwszą instytucją, która je szerzy i propagować zaczęła, to Bank Towarzystw Spółdzielczych, — który zaprowadził u siebie, na wzór niektórych Banków austriackich, rachunki wkładów oszczędnościowych, do zwrotu na każde żądanie, oprocentowując je nieco wyżej, niż rachunek czekowy. Już tego samego roku Bank posiadał 123 takich rachunków na ogólną sumę 38 000 rubli; w r. następnym t. j. 1912, dochodzi ona do 243 000, a w 1913 do 506 000 rubli. Wkłady te pozatem odznaczały się nadzwyczajną stałością, tak że wkrótce odważano się nawet na zużycie ich w części — przy budowie nieruchomości Banku.

Dziś Bank ten wraca do gromadzenia drobnych oszczędności nie sam jak wówczas, a w liczonym towarzystwie banków akcyjnych, państwowych i innych finansowych instytucji, również o doniosłości drobnych wkładów, przekonanych.

Z artykułu prezesa Związku Małopolskich Kas Oszczędności dowiadujemy się, że i tam zrozumienie dla drobnych oszczędności istnieje. Rozwój cyfrowy zaznacza się tu głównie w miejskich kasach oszczędności. Według statystyki prowadzonej przez Związek — oszczędności doszły w dniu pierwszym kwietnia b. r. do sumy 16 milionów złotych. Na pierwszym miejscu co do wkładów stoi Lwów; na dwie bowiem jego kasy, przypada 25% oszczędności całej Małopolski t. j. 4 800 000 złotych. Dalej idzie Kraków, który wykazuje 1 330 000 złotych, Bielsko z 849 tysiącami złotych, Przemyśl z 594 tysiącami złotych, Tarnów 483 tysiącami złotych i t. d.

Jak widzimy w krótkim okresie jednego roku, organizacja drobnych wkładów oszczędnościowych

oddala tu na użytek społeczeństwa poważną sumę 16 milionów.

Instytucja, która podobnie jak francuskie społeczeństwo, traktuje kwestję oszczędności z całym zrozumieniem, — to Belgijska Kasa Oszczędności. Zwróciła ona baczną uwagę na propagandę oszczędności w szkołach, pozyskała sobie nauczycielstwo, które ją wydatnie popiera i jest niejako pośrednikiem między młodzieżą uczącą się, a Kasą. To też rozwój tej gałęzi pracy oszczędnościowej jest tam imponujący. W roku 1923 Belgijska Kasa Oszczędności liczyła z górą 2 miliony książeczek szkolnych, na ryczałtową sumę 15 i pół miliona franków, a w roku 1924 posiadała ogółem 4 miliony kont oszczędnościowych na łączną sumę 2 miljardy franków, oraz 112 milionów 900 tysięcy książeczek rentowych, na sumę 525 milionów 100 tys. franków.

Cyfry powyższe są tak wymowne, iż słowne udowodnienie, jak niesłusznym jest brak zrozumienia dla pozyskiwania drobnych, ale masowych wkładów oszczędności, uważamy prawie za zbędne.

J. J.

Spółdzielczość kredytowa na Wołyniu.

W dzisiejszym województwie wołyńskim istniało przed wojną za czasów rosyjskich przeszło sto towarzystw drobnego kredytu. Wszystkie one korzystały w znacznym stopniu z kredytów w b. rosyjskim Banku Państwa. Wojna i powojenne wypadki zniszczyły całkiem te instytucje. Dopiero rok 1924, w którym zostały założone podwaliny zdrowej waluty polskiej, spowodował powstawanie i rozwój nowych spółdzielni kredytowych.

Z dawnych instytucji pozostało przy życiu tylko I-sze Rówieńskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe im. Elizy Okęckiej w Równem. Towarzystwo to dzięki opiece, jaką nad niem rozciągały zarząd i rada, w szczególności prezes zarządu miejscowy lekarz doktor Karol Baliński, teźniejszy prezydent miasta, zdołało mimo dość długiego okresu bezczynności powrócić do życia i nadal pracować pod nową firmą, jako: Rówieński Bank Spółdzielczy z odpowiedzialnością ograniczoną w Równem. W spółdzielni tej przed wojną stosowany był bardzo ciekawy sposób ubezpieczania członków. Mianowicie z zysków bilansowych tworzony był specjalny fundusz, z którego po śmierci członka asygnowano pewne kwoty jako zasiłek na utrzymanie pozostałej po zmarłym rodzinie.

Rówieński Bank Spółdzielczy jest pod względem składu narodowościowego swych członków instytucją mieszaną polsko-ukraińską. Kierownictwo zaś spółdzielni pozostaje w rękach Polaków. Spółdzielnia opiera się na zdrowych zasadach, grupuje ludność miejską i wiejską. Z braku odpowiednich środków obrotowych, które zdobyć na miejscu bardzo trudno, nie może się niestety należycie rozwijać.

Jak wspomniano wyżej, rokiem organizacyjnym dla spółdzielczości kredytowej na Wołyniu stał się rok 1924. Powstawały tam spółdzielnie i wcześniej, jednak dopiero od 1924 roku zaczęły się jako tako rozwijać. W 1925 roku liczba spółdzielni nowopowstałych powiększa się.

Spółdzielnie na Wołyniu dadzą się podzielić pod względem narodowościowym na kilka kategorii. Z jednej strony mamy tu spółdzielnie o składzie przeważnie polskim, z drugiej zaś — o składzie

wyłącznie ukraińskim, z ograniczeniem statutowym do przyjmowania tylko Ukraińców. Te ostatnie można podzielić na spółdzielnie przychylnie usposobione do państwowości polskiej i na spółdzielnie do państwowości polskiej nieprzychylnie usposobione, w których rej wodzą głównie ukraińscy posłowie sejmowi.

Kategorię pośrednią stanowią spółdzielnie o składzie narodowościowym mieszanym polsko-ukraińskim, w których mimo mieszanego składu członków zarządów i rad najczęściej przewaga kierownictwa znajduje się w rękach Polaków.

Poza spółdzielniami polskimi i ukraińskimi znajdują się na Wołyniu dość liczne spółdzielnie żydowskie.

Na powstawanie spółdzielni na Wołyniu wpłynęły w dużej mierze czynniki natury narodowościowo-politycznej, względnie wyłącznie politycznej.

Polakom przy organizowaniu spółdzielni polsko-ukraińskich chodzi o potwierdzenie tego, że państwowość polska daje korzyści materialne miejscowej ludności i że bez tych korzyści ludność się nie obędzie.

Przywódcy ukraińscy chcą przez spółdzielnie zyskać zaufanie mas ludowych i zdobyć je dla swoich celów politycznych, przyczem jedni z przywódców opierają swą pracę na współpracy z państwem polskim, drudzy zajmują względem państwowości polskiej stanowisko wrogie. Jedni i drudzy jednak są za niepodległością państwową Ukrainy.

Na organizowanie spółdzielni wywierają wpływ również niektóre ugrupowania polityczne, przyczem ugrupowania te tworzą spółdzielnie o swoistym charakterze, często na niezdrowych zasadach.

Poza względami narodowościowymi i politycznymi za zakładaniem spółdzielni przemawiają również względy tego, czy innego stowarzyszenia społecznego. I tak w tym samym mieście obok spółdzielni założonej przez osadników wojskowych powstaje spółdzielnia ziemiańska i spółdzielnia dla osadników cywilnych. Stary handel polski również organizuje się w spółdzielnie wyłącznie kupieckie.

Ta masa względów narodowościowych, politycznych i społecznych nieskojarzona razem, wpływając na powstawanie obok siebie spółdzielni o tym samym charakterze gospodarczym, osłabia ruch spółdzielczy, który — zwłaszcza w początkowym swym rozwoju — winien się tworzyć pod hasłem konsolidacji i grupowania całej ludności tego terenu, na którym dana spółdzielnia pracuje.

Przewaga czynników polityczno-społecznych nad społeczno-gospodarczymi przy tworzeniu spółdzielni może spowodować powstawanie licznych stowarzyszeń spółdzielczych, lecz nie przyczyni się do powstania zdrowych i silnych spółdzielni.

Podwalinami, na których się wspiera racjonalna budowa zdrowych i silnych spółdzielni kredytowych są przede wszystkim: 1) możliwie duży teren działania, 2) skład osobowy członków miejsko-wiejski i 3) wysoka, sprawna i różnorodna technika bankowa.

W myśl powyższego należy spółdzielnie zakładać w ośrodkach ożywionych pod względem gospodarczym. Spółdzielnia powinna obejmować swoim działaniem duży teren: całego powiatu bądź pokaźnej jego części. O granicach terenu decyduje również charakter rozwoju życia gospodarczego. W gorzej zaludnionych i gospodarczo upośledzonych powiatach będzie spółdzielni mniej, niż w powiatach stojących wyżej pod względem gęstości

zaludnienia i rozwoju życia gospodarczego. Siedzibą spółdzielni powinno być zawsze najsilniej rozwinięte centrum tego okręgu, na którym pracuje spółdzielnia. Najczęściej nim będzie miasto powiatowe.

Spółdzielnia nie powinna się ograniczać do zaspokajania potrzeb wyłącznie wsi czy miasta. Powinna organizować razem ludność miejską i wiejską. Zaspokajanie potrzeb ludności wiejskiej nie następuje często w tym samym czasie, co ludności miejskiej. W tym samym czasie ludność wiejska potrzebuje kredytów (np. na wiosnę) ludność miejska może takowe spłacać, i odwrotnie. Spółdzielnia, jeżeli ma być instytucją solidną i żywotną, musi być stale czynną. W spółdzielni grupującej ludność wyłącznie rolniczą zdarza się, że spółdzielnia otwiera się na wiosnę, aby kredyty rozdać, a po ich rozdaniu, spółdzielnia na pewien przeciąg czasu zamyka się. Wspólne organizowanie ludności miejskiej i wiejskiej stwarza łatwiejsze warunki bytu dla spółdzielni, dzięki łatwiejszemu zdobywaniu środków obrotowych wśród swych członków.

Następnie spółdzielnia winna się starać wszystkie potrzeby swych członków zaspokoić w dziedzinie kredytu i obiegu pieniężnego. W zakres jej czynności powinny wchodzić wszelkie operacje działalności kredytowej (skup weksli, r-ki bieżące), jak również operacje inkasowo-przekazowe tudzież wszelkie inne czynności i operacje bankowe. Spółdzielnia winna prowadzić nietylko czynności bankowe, ale również winna posiadać należycie działające organa (zarządy i rady) i odpowiedni personel pracowniczy.

Dotychczas do Związku Spółdzielni Polskich należą na Wołyniu 12 spółdzielni kredytowych, w czem tylko jedna z lat przedwojennych (1905 r.). Pozostałe są to instytucje nowozałożone.

J. Bogusze w s k i.

Falsyfikaty 10 i 20 złotych.

Według informacji Banku Polskiego, w obiegu ukazały się nowe falsyfikaty biletów złotych.

Falsyfikat biletu 10-złotowego z datą 28 lutego 1919 r.

Falsyfikat ten wykonany jest na papierze zwyczajnym, lekko rypsowanym, z imitacją znaku wodnego, wykonaną farbą za pomocą druku.

Kolor farby granatowej — jaśniejszy, a fioletowej — brudniejszy, niż na bilecie autentycznym.

Wizerunek Tadeusza Kościuszki, wskutek niewłaściwych cieniowań twarzy i włosów, nie wydają się tak plastycznie, jak na bilecie autentycznym.

Podpisy lekko zalane.

Numeracja i oznaczenie serji odmienne, cyfry większe.

Rysunki z liści dębowych godeł przemysłu, handlu i rolnictwa, oraz rogów obfitości nie występują tak czysto i przejrzysto, jak na bilecie autentycznym.

Druk biały klauzuli karnej na tle brązowym — nikły.

Falsyfikat biletu 20-złotowego z datą 15 lipca 1924 r.

Falsyfikat ten wykonany jest na papierze zwyczajnym.

Imitacja wodnego znaku wykonana tłuszczem. Kolory farb: brązowej, czerwonej i granatowej — brudne.

Wizerunek Tadeusza Kościuszki wykonany nieudolnie.

Ramy medaljonów zalane, w kolorze brudnoczerwonym.

Druk po obu stronach biletu nierówny, zalany. Podpisy nieudolnie naśladowane.

Numeracja odmienna, cyfry poszczególne rozmieszczone w różnych odstępach wyżej lub niżej.

Falsyfikat ten jest łatwo do rozpoznania.

SPRAWY BIEŻĄCE.

I Do uczestników Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu.

Szanownym Spółdzielniom zwracamy uwagę, że składka związkowa za III kwartał r. b. płatną jest 15 lipca r. b. W myśl rezolucji, przyjętej na Sejmiku w ub. r., podanej w „Poradniku Spółdzielni“ nr. 22 na str. 370 płacą:

Spółdzielnie kredytowe $\frac{1}{2}\%$ od kapitału obrotowego, t. j. od końcowej sumy jednej strony bilansu, zestawionego za II kwartał r. b.;

Spółdzielnie rolniczo-handlowe 1% od sumy sprzedanych towarów w II kwartale;

Spółdzielnie spożywców 2% kwartalnie od sumy sprzedanych towarów w ubiegłym kwartale, o ile jednak miesięczne obroty wynoszą ponad 100 000 zł, obniża się składkę na 1% ;

Spółdzielnie mleczarskie 1% od sumy wypłaconej dostawcom za dostarczony towar w II kwartale r. b.;

Spółdzielnie mieszkaniowe i budowlane 1% kwartalnie od faktycznie pobranego komornego za II kwartał r. b.;

Spółdzielnie różne, handlowe 1% od sumy sprzedanych towarów w II kwartale r. b.

Potrzeby utrzymania biur i prac Patronatu nie zezwalają na dopuszczenie zwłoki w płaceniu składki, wobec tego prosimy o punktualne przekazywanie składek na nasz rachunek „Kasa Związku“ do Oddziału Spółdzielczego Banku Związku Spółek Zarobkowych, jakoteż o punktualne nadsyłanie Patronatowi bilansów kwartalnych wzgl. zestawień obrotów towarowych.

Spółdzielniom, które nie uiszczą składki za III kwartał r. b. w terminie do 31 lipca 1925 r., nałożymy składkę według dokonanego przez nas oszacowania i obciążymy ich konto w Banku Związku.

Poznań, dnia 1 lipca 1925 r.

Patronat.

Szanowne Spółdzielnie,

które otrzymały w roku bieżącym kredyty dla małorolnych przez Bank Związku Spółek Zarobkowych z źródeł Państwowego Banku Rolnego, prosimy w myśl pisma naszego l. dz. 7385 z dnia 16. VI. 1925 r. o możliwie odwrotne wypełnienie załączonego przy piśmie zestawienia i o wysłanie tegoż wprost do Państwowego Banku Rolnego w Warszawie, ul. Traugutta nr. 11.

Patronat.

Szanowne Spółdzielnie,

które nie uiszczyły się z zapłaty abonamentu za „Poradnik Spółdzielni” za II-gi kwartał b. r. winny to uczynić niezwłocznie, najpóźniej do 15 lipca b. r., przekazując należność do Banku Związku, Oddział Spółdzielczy, na konto Spółdzielni Wydawniczej U. Z. S. w Poznaniu, wzgl. na konto czekowe P. K. O. nr. 206013, w przeciwnym razie dla uproszczenia sprawy obciążymy ich rachunek w Banku Związku, Oddział Spółdzielczy, przypadającą do zapłaty kwotą.

Jednocześnie przypominamy, że stosownie do uchwały sejmikowej, Szan. Spółdzielnie są zobowiązane do abonowania „Poradnika Spółdzielni” w dwóch egzemplarzach. Abonament pozostaje niezmienny, i wynosi przy dwóch egzemplarzach 6 zł kwartalnie.

Poznań, dnia 1 lipca 1925 r.

Patronat.

WIADOMOŚCI.

Kurs przygotowawczy dla Wydziału Instruktorско-Nauczycielskiego przy Państwowej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie. Stosownie do rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 4 czerwca b. r. Nr. 10722/25, III — zorganizowany zostanie w najbliższym roku szkolnym kurs przygotowawczy dla kandydatów, ze średnim wykształceniem rolniczym, którzy pragną następnie wstąpić na Wydział Instruktorско-Nauczycielski P. S. G. W. w Cieszynie.

Kurs trwać będzie jeden rok i rozpocznie się 1 października b. r. a zakończony będzie dnia 30 czerwca r. p.

Na ten kurs przyjmowani będą kandydaci, którzy 1) ukończyli 19 rok życia; 2) ukończyli z dobrym postępem średnią Szkołę Rolniczą; 3) odbyli przynajmniej jednoroczną praktykę gospodarską lub jednoroczną praktykę w charakterze nauczycieli rolniczych lub praktykę przy instruktorze względnie lustratorze; 4) zostaną przez Dyрекcję Średniej Szkoły Rolniczej, względnie także przez obecną swoją władzę przełożoną do przyjęcia poleceni.

Podania, odpowiednio zaopiniowane, powinni kandydaci wnieść pod adresem: Państwowa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie (ul. K. Miarki), najpóźniej do dnia 15 sierpnia b. r.

Dla uniknięcia nieporozumienia zaznacza się, że kandydaci na instruktorów, względnie nauczycieli, którzy ukończyli poprzednio wydział rolniczy przy Uniwersytecie lub też takiż wydział przy P. S. G. W. w Cieszynie, mogą zostać przyjęci bezpośrednio na Wydział Instruktorско-nauczycielski, bez odbywania kursu przygotowawczego.

Fałszywe banknoty dolarowe. Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych zawiadomił Związek Banków w Polsce, że ukazały się w obiegu nowe podrobione banknoty 20.— (Gold-Certificate) serji 1922 r. Litera kontr. „B”, klisza No. 297. Podpisy H. V. Speelman, Register of the Treasury; Frank White, Treasurer of the United States. Rysunek: portret Washington'a.

Falsyfikat ten został wykonany z klisz fotomechanicznych na wybielonym oryginalnym papierze. Zadrutowana prawa strona falsyfikatu jest o 1/16 cala krótsza od oryginalnej, podczas gdy zadrutowana część lewej strony jest o tyle samo dłuższa. Barwa pieczęci i cyfr jest brudno-żółta, zamiast oryginalnej złoto-żółtej. — Brak delikatnych linii włosów na wierzchołku głowy portretu, na którym widnieje przez to biała przestrzeń pomiędzy linią czoła a wierzchem głowy. Brak również delikatnych linii powiek. Nos jest znieskształcony i rozplaszczony. Ubranie nie jest wyraźnie zaznaczone i linje jego zlewają się z tłem. Cała twarz wygląda zniszczona. Delikatne linje oryginału zostały ztracane, zwłaszcza po obu stronach u dołu owalu, otaczającego portret i pod podpisami „Register” i „Treasurer”. To samo można powiedzieć o odwrotnej stronie banknotu. Poza to brak dwóch motywów w kształcie pąków, wychodzących ze środkowego motywu po obu stronach.

Organizacja nowych mleczarń. Z Wielkopolskiej Izby Rolniczej otrzymaliśmy komunikat, dotyczący organizacji nowych mleczarni, który poniżej zamieszczamy do wiadomości,

W sprawach organizacji nowych Mleczarni oraz reorganizacji już istniejących należy się zwracać do Instytutu Mleczarskiego Wielkopolskiej Izby Rolniczej W. I. R. ul. Dąbrowskiego 1.17 Instytut Mleczarski udzieli odpowiednich wskazań technicznych i skieruje odpowiednio zainteresowanych w sprawach organizacyjnych. Komunikat podany po porozumieniu się z Patronatem Spółek Zarobkowych i Związkiem Kółek Rolniczych w poznańskim. Komunikat podaje się celem ujednostajnienia akcji i uniknięcia rozbieżności w działalności wyżej podanych trzech instytucji.

Zjazd Spółdzielni Wojskowych. W dniu 13 i 14 czerwca r. b. odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych. Przybyło około 100 delegatów Spółdzielni Wojskowych oraz zaproszeni goście.

Zjazd zagałę w imieniu Rady Nadzorczej Związku Rewizyjnego ppłk. dr. Garbusiński.

Po odczytaniu i przyjęciu sprawozdań sekretarjatu i Rady Nadzorczej, porucznik Bender wygłosił referat o wytycznych gospodarczych ruchu spółdzielczego w wojsku, w którym podniósł trzy zasadnicze momenty dla rozwoju akcji spółdzielczej.

Przy zatwierdzeniu sprawozdania i bilansu z nadwyżki za rok 1924 postanowiono wyasygnować sumę 5,000 złotych na dom Spółdzielni.

Związek Rewizyjny Spółdzielni Wojskowych powstał w roku 1923 i obejmuje w swojej działalności dwie grupy tych Spółdzielni: 207 o charakterze spożywczym i 13 mieszkaniowym. Działalność tak Związku, jak i Spółdzielni, dostosowana jest do specyficznych wymagań naszych warunków, przez co metody ich pracy wywarzały się dopiero na doświadczeniu i praktyce. Oparte na zdrowych zasadach, okres inflacji przetrwały szczęśliwie i rozwijają już akcję na szeroką skalę, wchodząc w bezpośrednie kontakty i ściśle współpracę z ogólnokrajowymi organizacjami spóżywców.

Spółdzielnie (związkowe) budowlane wybudowały dotychczas 154 domki i jeden zbiorowy o 100 pokojach. Na Warszawę przypada z tego 115 domków i ów dom zbiorowy, zaś pozostałe 39 na Lwów. Prócz tego, jest w budowie 107 domków pojedynczych i 14 bliźniaczych, w Warszawie, w Grodnie 17 domków, w Łodzi 7 bliźniaczych, w Krakowie 16, we Lwowie 23, w Poznaniu 9, w Brześciu nad Bugiem 5, i 8 mieszkań, w Przemysłu 22.

Cyfry powyższe najwymowniej świadczą o umiejętnem rozwiązaniu przez korpus oficerski zagadnienia braku mieszkań w zakresie własnej inicjatywy i spółdzielczej przedsiębiorczości.

PRZEGLĄD CZASOPISM.

„Oszczędność”. Tygodnik poświęcony organizacji oszczędności w Polsce.

Treść nr. 6 z dnia 14 czerwca 1925 r.

Zadania instytucji kredytowych w dobie obecnej. — Bilans handlowy Polski w 1923 i 1924 r. — Szkolne Kasy Oszczędności. — Opodatkowanie oszczędności. — Instytucje oszczędnościowe: Komunalne Kasy Oszczędności, a Bank Gospodarstwa Krajowego. — Technika propagandy: Propaganda oszczędności w zakładach przemysłowych. — Kronika gospodarcza i skarbowa. — Pomoce propagandowe: Tokometr. Nasz drugi plakat.

Treść nr. 7. z dnia 21 czerwca 1925 r.

Nowa forma oszczędności. — Szkolne Kasy Oszczędności. — Gminna Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa. — „Czy” — „że” — „jak”. — Instytucje oszczędnościowe: Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie. — Bank Towarzystw Spółdzielczych wobec drobnych oszczędności. — Technika propagandy: Propaganda oszczędności wśród włościan. — Kronika gospodarcza i skarbowa.

Czasopismo Spółdzielni Rolniczych. Organ Zjednoczenia Związków Spółdzielni Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie. Nr. 17 z dnia 17 czerwca 1925 r.

Treść: Ks. Bliziński, twórca wzorowej wsi polskiej. — Lisków, wzorowa wieś polska. — Położenie rolnictwa polskiego. — Jakie zadanie ma

do spełnienia Spółdzielni mleczarska. — Zawia-
domienia Związków. Z naszego ruchu. — Wia-
domości różne. — Rejestr Spółdzielni.

ZMIANA OSÓB.

Hurtownia Mechaników w Poznaniu. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej z dnia 5 czerwca r. b. został p. Jan Kamiński zwolniony ze stanowiska członka Zarządu. W miejsce p. Kamińskiego wybrała Rada Nadzorcza jako trzeciego członka Zarządu p. Mieczysława Frankowskiego z Poznania.

Bank Ludowy w Buku. Dnia 17 czerwca zaangażowa-
no p. Alfonsa Steltera z Gniezna jako członka Zarządu.

Bank Ludowy w Golejewie. W miejsce tymczasowego Dyrektora Ks. Zdzisława Zakrzewskiego wybrała Rada Nadzorcza p. Józef Pernaka rolnika z Chojny.

Rolnik w Wągrówcu. Dnia 23 b. m. rozstał się z tym światem ś. p. Antoni Konczyński współzałożyciel i długoletni prezes Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni. Imię Jego pozo-
stanie wśród nas w wdzięcznej pamięci.

Rolnik w Nakle. W miejsce ustępującego kupca p. Ka-
zimierza Kryszkiewicza wybrano do Zarządu kupca p. Józefa
Sucharskiego z Nakla.

OGŁOSZENIA.

REJESTR SPÓŁDZIELNI.

Firm. 128/25.

Spółdz. II. 6.

[2] Do rejestru spółdzielni Tom III, strona 6 Nr. bież. 3 wpisano dnia dzisiejszego: Firma i siedziba Spółdzielni: Spółdzielnia Gremjum pensjonatów w Rabce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Siedzibą Spółdzielni jest Rabka, powiat Maków, Województwo Krakowskie. Odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni: Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami i prócz tego dalszą kwotą, równającą się trzykrotnej wysokości deklarowanych udziałów. Przedmiot przedsiębiorstwa:

a) udzielanie kredytu, potrzebnego członkom dla ich gospodarstw i przedsiębiorstw, a to na możliwie dogodnych warunkach;

b) załatwianie zleceń członków w sprawach pieniężnych i gospodarczych;

c) przyjmowanie wkładek oszczędności i na rachunek bieżący;

d) prowadzenie biura porady gospodarczej, czytelnia, biblioteki itp.;

e) prowadzenie zastępstw instytucyj finansowych, obowiązków do publicznego składania rachunków, a mających charakter zakładów publicznych.

Udział wynosi 50 zł., płatny w pół roku od dnia przystąpienia członka (§ 12 statutu). Za zgodą Dyrekcji może mieć członek więcej udziałów.

Członkowie Zarządu wybrani: 1) Helena Wieczorkowska, 2) Jadwiga Tomczykowa, 3) Lucjan Kobiński, wszyscy w Rabce zamieszkali. Czas trwania Spółdzielni nieograniczony.

Pismem, przeznaczonem do ogłoszeń Spółdzielni, jest „Poradnik Spółdzielni Kredytowych“, wychodzący w Poznaniu, i „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ w Krakowie. Rok obrachunkowy równy kalendarzowemu. Skład Zarządu: Zarząd składa się z trzech członków. Obowiązki Dyrekcji określone są w §§ 17 i 18 statutu.

Podpis firmy: Dyrekcja podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod pieczęcią firmy podpisuje dwóch członków Dyrekcji kolektywnie.

Likwidacja następuje wedle ustawy o spółdzielniach i § 49 statutu.

W a d o w i c e, dnia 28 kwietnia 1925.

Sąd Okręgowy jako handlowy Oddział II.

[3] Do Rejestru Spółdzielni Sądu Okręgowego w Lublinie wciągnięto dnia 16 czerwca 1295 r., N. Rej. 56, że dotychczasowy udział w Spółdzielni Pożyczkowo-Oszczędnościowej w Bychawie, wynoszący 1.000 mk., został uchwałą nadzwyczajnego Zebrania z dnia 6 grudnia 1924 r. podwyższony do 5 zł, płatnych przy przystąpieniu do Spółdzielni.

Do Zarządu w miejsce Michała Grzegorzycy został wybrany Jan Wesołowski, zam. w Bychawie.

L. cz. Firm. 473/24.

I. 38.

[2] Prowadzący rejestr handlowy wpisał dn. 18 lutego 1925 przy spółdzielni Towarzystwo zaliczkowe, spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną poręką w Dobromilu, następujące zmiany, a to:

że na Walnem Zgromadzeniu, odbytem dnia 25 czerwca 1923 r., wybrano na wniosek Rady Nadzorczej dyrektora w miejsce p. Rudolfa Janoty, nowego dyrektora p. Jana Górnickiego;

że na Walnem Zgromadzeniu, odbytem dnia 10 maja 1924 r., przyjęto do wiadomości powołanie Ferdynanda Angerera do Dyrekcji.

Wpisanie do rejestru trzeciego członka Dyrekcji pana Leona Dudy, nastąpić będzie mogło dopiero po zatwierdzeniu wyboru jego przez Walne Zgromadzenie.

Przy tej sposobności widzi się Sąd Okręgowy zmuszonym do udzielenia surowego wytknięcia Radzie Nadzorczej i Dyrekcji. — Rada Nadzorcza bowiem nie przestrzega przepisu § 16 statutu co do wyboru we właściwym czasie i zatwierdzenia dokonanego wyboru przez Walne Zgromadzenie trzech członków Dyrekcji i dopuszcza do tego, że wbrew powyższemu przepisowi § 16 statutu, przez rok prawie, Dyrekcja składa się jedynie z dwóch członków, a nie z trzech. Trzeci bowiem członek z powodu niezatwierdzenia go przez Walne Zgromadzenie nie może być do rejestru wpisanym.

Dyrekcja zaś wbrew przepisowi § 29 statutu nie zgłasza nazwisk nowo wybranych i zatwierdzonych członków Dyrekcji celem wpisania do rejestru. — Wedle bowiem stanu rejestru poprzedni członek Dyrekcji p. Rudolf Janota wcale nie był zgłoszony do rejestru handlowego.

Tego rodzaju uchybień należy bezwarunkowo unikać pod rygorem zastosowania przepisu § 110 L. 1 ust. z 29 października 1920 r., poz. 733, Nr. III Dzp.

P r z e m y ś l, dnia 13 grudnia 1924.

Sąd okręgowy j. handlowy, Oddział IV.

L. cz. Firm. 98/25.

Stow. II. 18.

[2] Prowadzącemu rejestr handlowy poleca się, aby przy firmie: „Towarzystwo zaliczkowe w Mościskach, spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością“ — wpisał, że na Walnem Zgromadzeniu, odbytem dnia 23-go czerwca 1924 r., uchwalono następujące zmiany statutu:

Udziały: § 12 statutu w wierszu pierwszym, który dotychczas opiewał: Udział wynosi tyjąc marek — będzie w przyszłości opiewał: Udział wynosi dziesięć złotych.

Tenże sam § 12 w wierszu 6 i 7 mówi: „Nie wolno członkowi deklarować nowych udziałów przed wpłaceniem poprzednio deklarowanych“, uchwalono jednogłośnie wykreślić ze statutu.

§ 50, który dotychczas opiewał: Ogłoszenia Spółdzielni nastąpią przez zamieszczanie w lokalu Zarządu i w piśmie „Poradniku Spółdzielni Kredytowych“ — będzie w przyszłości tak samo opiewał z opuszczeniem ostatniego słowa „Kredytowych“.

A nadto dodaje się ustępy:

do § 45: f dotacje z czystego zysku, tworzone z dochodów uzyskanych z przewidzianych statutowo operacyj z nieczłonkami.

do § 47: f czystą nadwyżkę dochodów, uzyskanych ze statutowo przewidzianych operacyj z nieczłonkami, przeznacza się w całości na rzecz funduszu zasobowego.

P r z e m y ś l, dnia 4 kwietnia 1925 r.

Sąd Okręgowy, Oddział IV.

Firm. 112/25.
Spółdz. I. 446.

2 1. Firma Spółdzielni, siedziba, rodzaj i zakres odpowiedzialności: „Włociański Bank Spółdzielczy w Jarosławiu, Spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością“.

2. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami:

Zadaniem Spółdzielni jest podniesienie zarobku i gospodarstwa swych członków za pomocą prowadzenia wspólnego przedsiębiorstwa, a to dla:

a) dostarczenia członkom potrzebnych środków pieniężnych we formie kredytu na możliwie dogodnych warunkach;

b) użyczenia członkom pomocy w sprawach gospodarczych i finansowych;

c) organizowania członków w spółdzielnie dla zaspokajania innych potrzeb gospodarczych;

d) tworzenia zakładów i instytucji kultury gospodarczej i użyteczności publicznej w celu podniesienia kulturalnego poziomu swych członków.

Przedmiotem Spółdzielni jest:

a) udzielanie członkom kredytu osobistego (pożyczki skryptowe, dyskonto weksli, rachunki bieżące zabezpieczone);

b) przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych;

c) wydawania przekazów, czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat w granicach Państwa;

d) kupno i sprzedaż papierów procentowych państwowych i samorządowych, listów zastawnych, akcyj central gospodarczych i przedsiębiorstw, organizowanych przez spółdzielnie, ich związki lub centrale gospodarcze, oraz akcyj Banku Polskiego;

e) odbiór wpłat od członków na rachunek osób trzecich;

f) przyjmowanie subskrypcji na pożyczki państwowe i komunalne, oraz na akcje przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie d) paragrafu niniejszego;

g) zastępstwo czynności na rzecz Banku Polskiego i banków państwowych;

h) przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczonych.

Wszystkie te czynności ograniczone są jedynie do członków.

3. Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania: Udział wynosi 100 zł. Udziały mogą być wpłacone naraz w całości lub wedle uznania Dyrekcji w ciągu jednego roku w ratach, których termin płatności i wysokość również Dyrekcja oznaczy.

4. Imiona i nazwiska członków Zarządu i zastępców:

Członkowie Zarządu: 1) Franciszek Grzybek, 2) Stanisław Sierankiewicz.

Zastępcy: 1) Franciszek Pawlik, 2) Dr. Jan Marszał.

5. Czas trwania Spółdzielni: nieograniczony.

Pisma przeznaczone do ogłoszeń: 1) „Poradnik Spółdzielni Kredytowych“, 2) „Piast“.

Rok obrachunkowy: kalendarzowy.

Liczba członków Zarządu i forma ich oświadczeń w imieniu Spółdzielni: dwóch członków Zarządu — dwóch zastępców — pod pieczęcią firmy podpisuje dwóch członków Zarządu, których podpisy zostały do rejestru sądowego zgłoszone i zarejestrowane.

Ograniczenia uprawnień Zarządu: —

Postanowienia o zastępcach: —

Przepisy o likwidacji: ustawowe. Rozwiązanie, likwidacja z upadłości: w myśl przepisów ustawy.

Data wpisu: 22 kwietnia 1925.

Prze m y ś l, 18 kwietnia 1925.

Sąd okręgowy j. handlowy, O. IV.

131 Nr. 4 „Spółdzielnia Kredytowa Rzemieślnicza z odpowiedzialnością nieograniczoną“. Siedzibą Spółdzielni jest Łódź, Sienkiewicza 40. Członek Zarządu Aleksander Wróblewski ustąpił. Na jego miejsce wybrano Wacława Stepnickiego. Wszelkie ogłoszenia Spółdzielni winny być umieszczane w czasopiśmie „Poradnik Spółdzielni“.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

L. cz. Firm. 473/24.

Stow. I. 55. VIII. 326.

2 Prowadzący rejestr wpisał dnia 18 lutego 1925 roku zmiany i dodatki do wpisanych już firm stowarzyszeń, że na Walnem Zgromadzeniu, odbytem dnia 3 czerwca 1924 roku uchwalono podwyższenie udziału, zaś na posiedzeniu Rady Nadzorczej, odbytem tegoż dnia i ponownie dnia 2 października 1924 r. wybrano nowy Zarząd, powodując następujące zmiany:

Siedziba stowarzyszenia: Jaworów.

Brzmienie firmy: Towarzystwo Zaliczkowe. spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną 50-krotną poręką.

Zmiana statutu § 12-go, że udział wynosi 10 zł. a wpisowe 2 zł.

Członkowie Dyrekcji wybrani:

1. Andrzej Marenin,

2. Dr. Michał Filc,

3. Omelan Nazarewicz.

Wysokość udziału dotąd 1000 mk., obecnie 10 złotych. Prze m y ś l, dnia 13 grudnia 1924 r.

Sąd Okręgowy jako Handlowy, Oddział IV.

131 W dniu 8 czerwca 1925 roku wciągnięto do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Kielcach pod No. 200 następujący wpis:

„Bank Udziałowy. Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Działoszycach.“ Siedziba Spółdzielni w Działoszycach pow. Pinczowskiego. Odowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni nieograniczona. Przedsiębiorstwo ma na celu podnoszenie sprawności gospodarczej swego środowiska przez wykonywanie czynności bankowych, wyszczególnionych w § 81 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 roku (Dz. U. R. P. No. 114, poz. 1018 z 1924 r.). Udział każdego członka wynosi 50 złotych, płatne jednorazowo przy przystąpieniu do Spółdzielni; w wyjątkowych wypadkach Zarząd może zezwolić na rozłożenie wpłaty udziałów na 10 miesięcy — w równych ratach. Zarząd stanowią: Wiktor Arlet, Andrzej Deskus i Dr. Władysław Cieszewski. Czas trwania Spółdzielni nieograniczony. Pismo do ogłoszeń: „Poradnik Spółdzielni Kredytowych“ w Warszawie. Pierwszy rok sprawodawczy liczy się od 1 lipca 1925 roku do 31 grudnia 1926 roku. Trzech członków Zarządu. Oświadczenia woli w imieniu Spółdzielni składają dwaj członkowie Zarządu. Oświadczenia, skierowane do Spółdzielni, a złożone w lokalu Spółdzielni ustnie albo na piśmie jednemu członkowi Zarządu, mają skutek prawny względem Spółdzielni. Za Spółdzielnię Zarząd podpisuje w ten sposób, że do firmy podpisujący dołączają swoje podpisy. Na wszelkiego rodzaju zobowiązaniach, zaciąganych w imieniu Spółdzielni, powinny być umieszczone podpisy przynajmniej dwóch członków Zarządu; to samo dotyczy wszelkich pokwitowań i listów wysyłanych w imieniu Spółdzielni. Likwidację Spółdzielni prowadzi się zgodnie z wymaganiami art. 76—84 Ustawy o spółdzielniach.

Sąd Okręgowy w Kielcach jako Rejestrowy.

3 W dniu 18 czerwca 1925 roku wciągnięto do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Kielcach pod Nr. 23 przy firmie: „Bank Ludowy Spółdzielczy, z nieograniczoną odpowiedzialnością w Szczekocinach“ dodatkowy wpis: Na mocy uchwały zebrania Rady Nadzorczej Banku z dnia 11 czerwca 1925 roku na miejsce zmarłego członka Zarządu Antoniego Członkowskiego, powołany został Władysław Maszczyński.

Sąd Okręgowy w Kielcach jako Rejestrowy.

3 Do rejestru spółdzielni R. S. I. 52 Sądu Okręgowego w Warszawie dnia 15 maja 1925 r. wciągnięto następujące dodatkowe zgłoszenie:

„Kasa Spółdzielcza z ograniczoną odpowiedzialnością w Błoniu. Osoby, nie będące członkami Spółdzielni, z kredytu korzystać nie mogą. Udział obecnie wynosi 10 złotych, płatny jednorazowo przy przystąpieniu. Na posiedzeniu Rady Nadzorczej z dnia 8 marca 1925 r. Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: Henryk Królikowski, Henryk Pływaczewski, Marjan Bidziński, — wszyscy w Błoniu. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Poradnik Spółdzielni“ w Poznaniu. Na Walnych Zgromadzeniach z dnia 6 kwietnia 1924 r. i 8 marca 1925 r. zmieniono nazwę pisma do ogłoszeń, uchwalono udział w złotych oraz skreślono ograniczenie co do zawierania interesów z nieczłonkami.

Warszawa, dnia 19 maja 1925 r.

Sąd Okręgowy.
Wydział IV.

3 Do rejestru spółdzielni Sądu Okr. w Wilnie w dniu 27. 5. 1925 r. pod Nr. 166 wciągnięto dodatkowy wpis następujący:

„Spółdzielczy Bank Ludowy z ograniczoną odpowiedzialnością w Wilnie.“ Wysokość udziału 10 złotych. Na miejsce Jana Mołochowca do Zarządu powołano Jana Sterło Orlickiego, zam. w Wilnie przy ul. Miłej 3. Pismo przeznaczone do ogłoszeń: „Poradnik Spółdzielni“. Zarząd składa się przynajmniej z trzech członków.“

3 Nr. 32. „Łódzki Bank Dyskontowy,“ Spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami, Łódź, ul. Piotrkowska 43. Firma obecnie brzmi: „Łódzki Bank Dyskontowy, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością.“ Odpowiedzialność członków za zobowiązania spółdzielni dziesięciokrotna w stosunku do zadeklarowanych udziałów.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

3 Nr. 43. „Bank Spółdzielczy w Łasku, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością, Łask, Kościuszki 119. Odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni dziesięciokrotna w stosunku do każdego zgłoszonego udziału. Udział obecnie wynosi złotych 50.

Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi.

WALNE ZGROMADZENIA.

1 **Walne Zgromadzenie**

podpisanej Spółdzielni odbędzie się **dnia 12 lipca rb. w lokalu p. Behrendta o godz. 4 po poł.**

Porządek obrad:

1. Wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej za rok 1924, przyjęcie bilansu w złotych i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
3. Podział zysku.
4. Wybór 2 członków Rady Nadzorczej i wynagrodzenie tejże.
5. Zmiana §§ 10, 11 i 12 ustaw.
6. Wnioski bez uchwał.

Górzno, dnia 20 czerwca 1925.

**Bank Ludowy,
Spółdzielnia z odpowied. nieogr. w Górznie.
Rada Nadzorcza.**

1 **Walne Zgromadzenie**

podpisanej Spółdzielni odbędzie się **w piątek dnia 17-go lipca b. r. o godz. 14-tej** w lokalu bankowym w Sępólnie.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Przedłożenie sprawozdania z rewizji Patronackiej i uchwała do referatu Rady Nadzorczej z dokonanej rewizji związkowej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu, zamknięcie per 31. 12. 24 r. udzielenie Radzie Nadzorczej i zarządowi pokwitowania, oraz podzielenie zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia per 1. 1. 25 r. i przyjęcie tegoż.
5. Zmiana §§ 11 i 12 statutu.
6. Ograniczenie granic kredytu osobistego.
7. Uchwała co do wysokości kredytu jaki wolno zaciągnąć spółdzielni.
8. Uchwała co do wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej za rok 1924 i 1925.
9. Wybór członków do Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących.
10. Wolne wnioski bez uchwał.

Sprawozdanie kasowe wyłożone jest od dnia dzisiejszego w lokalu bankowym.

Sępólno, dnia 26-go czerwca 1925 r.

**Bank Ludowy
spółka zapisana z nieogr. odpowied. w Sępólnie.
Rada Nadzorcza:
Antoni Bierwagan, prezes.**

1 **XIV Walne Zgromadzenie**

podpisanej Spółdzielni odbędzie się **w środę, dnia 15 lipca o godz. 6 wiecz. w lokalu p. Salacińskiej.**

Porządek obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie Zarządu z czynności Spółdzielni za rok 1924/25, przyjęcie bilansu i udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej pokwitowania.
3. Uchwała co do podziału zysku.
4. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej.
5. Zatwierdzenie zeszłorocznych uchwał Walnego Zebrania.
6. Wnioski bez uchwał.

Srem, dnia 25 czerwca 1925.

**Spółka zakupu i sprzedaży skór surowych i odp.,
Spółdz. zap. z ogr. odp.**

Rada Nadzorcza: St. Gierliński, prezes.

Stosownie do uchwały Rady Nadzorczej z dnia 12-go czerwca 1925 r. zwołuje się

2 **Walne Zgromadzenie**

**członków Polskiej Spółdzielni Kredytowej z ogr. por. we Lwowie,
przedtem Krajowego Towarzystwa Zaliczkowego
Urzędników,**

które odbędzie się **dnia 30 czerwca 1925 r. o godz. 4 popoł. w lokalu Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie, ul. Jagiellońska L. 1. II p., z następującym porządkiem dziennym:**

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z rachunków i czynności za rok 1924 i z bilansu otwarcia na rok 1925.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności i kontroli.
4. Wniosek Rady Nadzorczej w przedmiocie rozdziału czystego zysku.
5. Wniosek Rady Nadzorczej w przedmiocie dobrowolnej waloryzacji wkładek oszczędności i udziałów.
6. Zmiana §§ 2, 12, 46, 50 i 57 statutu Spółdzielni.
7. Oznaczenie najwyższego obciążenia Spółdzielni i najwyższego kredytu dla jednego członka.
8. Wybór czterech członków Rady Nadzorczej i jednego zastępcy na lat trzy.
9. Wnioski członków.

W razie braku wymaganego kompletu odbędzie się tego samego dnia o godzinie 5-tej wieczorem w tym samym lokalu wyżej ogłoszone Walne Zgromadzenie z identycznym porządkiem obrad, którego uchwały będą ważne bez względu na ilość członków (§ 38 statutu).

We Lwowie, dnia 19. czerwca 1925 r.

Dyrekcja Polskiej Spółdzielni Kredytowej z ogr. por. we Lwowie.

Józef Blicharski, Marjan Chmielecki,
Władysław Jenner.

2 **XLI Walne Zgromadzenie**

Członków Towarzystwa Zaliczkowego w Ustrzykach Dolnych Spółdzielni zarejestr. z ogr. odp. odbędzie się **dnia 28 czerwca 1925 w Ustrzykach Dolnych w lokalu własnym Towarzystwa o godzinie 3 popołudniu, a w razie braku kompletu o godzinie 4-tej popołudniu.**

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1924, przyjęcie bilansu i udzielenie absolutorjum.
3. Rozdział zysku.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych z dniem 1. 1. 1925 i przyjęcie tegoż.
5. Zmiana statutu.
6. Uchwała dotycząca pożyczek i kredytu, wynikająca z art. 41 statutu.
7. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej.
8. Wnioski i interpelacje.

**Towarzystwo Zaliczkowe
w Ustrzykach Dolnych Spółdz. zarej. z ogr. odp.**
Wiktor Głuszkiewicz, Ks. Stasiowski,
sekretarz, prezes.

2 53 Walne Zgromadzenie
członków Towarzystwa Zaliczkowego
w Przemyślanach

odbędzie się we wtorek dnia 7 lipca br. o godzinie 3-ej popołudniu w lokalu Towarzystwa Zaliczkowego. W razie braku kompletu odbędzie się zgromadzenie tego samego dnia o godzinie 4-ej popołudniu.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania członków.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej co do udzielenia Dyrekcji absolutorjum z czynności i rachunków za rok 1924 i co do rozdziału czystego zysku z r. 1924.
4. Przyjęcie bilansu otwarcia w złotych na rok 1925.
5. Oznaczenie granicy obciążeń Towarzystwa.
6. Oznaczenie granicy najwyższego kredytu dla jednego członka.
7. Zmiana Statutu § 1, 2, 4, 12, 34, 44, 45, 46.
8. Wybory do Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących członków.
9. Podanie do wiadomości wyboru Dyrekcji.
10. Wnioski członków.

Przemyślany, dnia 20 czerwca 1925.

Rudnicki, sekretarz.

Tyzenhauz, prezes.

2 Walne Zgromadzenie
Towarzystwa Zaliczkowego w Lisku, Spółdzielni
zarejestrowanej z nieogr. odpow.

odbędzie się dnia 28 czerwca 1925 r. o godz. 4 popołudniu, a w razie braku kompletu o godz. 5 popoł. w lokalu własnym.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie Dyrekcji absolutorjum.
4. Zatwierdzenie rozdziału czystego zysku za rok 1924.
5. Przedłożenie i przyjęcie bilansu otwarcia w złotych na rok 1925.
6. Zmiana § 12 statutu.
7. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć i najwyższej sumy kredytu dla jednego członka.

Lisko, dnia 20 czerwca 1925.

Dyrekcja.

2 Walne Zgromadzenie
Spółdzielni Zaliczkowej „Szczęść Boże“ w Kotbuszowej z nieograniczoną odpowiedzialnością

odbędzie się dnia 8 lipca 1925 r. o godz. 2 popołudniu w lokalu własnym.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
3. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej z wnioskiem o udzielenie Dyrekcji absolutorjum z rachunków za rok 1924.
4. Zmiana pierwszego ustępu § 12 statutu i 1 ustępu § 16.
5. Rozdział czystego zysku z roku 1924.
6. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych na r. 1925.
7. Uzupełniający wybór Rady Nadzorczej.
8. Wybór Komisji rewizyjnej na rok 1925.
9. Wnioski członków.

Gdyby o godzinie drugiej nie zebrała się potrzebna ilość członków, następne Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem obrad odbędzie się tego samego dnia o godz. 3 popołudniu.

Dyrekcja.

2 51 Zwyczajne Walne Zgromadzenie
Banku Spółdzielczego w Mielcu z nieogr. odpow.

odbędzie się dnia 9 lipca 1925 r. o godzinie drugiej popołudniu w sali własnej w Mielcu. — W razie barku kompletu odbędzie się Walne Zgromadzenie o godzinie trzeciej popołudniu z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na ilość członków.

Porządek obrad:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia członków.
2. Odczytanie sprawozdania rewizyjnego z rewizji przeprowadzonej przez Związek.
3. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1924.
4. Przedłożenie bilansu otwarcia w złotych na r. 1925.
5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności nadzoru i kontroli, w przedmiocie sprawozdania Dyrekcji i w przedmiocie bilansu otwarcia w złotych na rok 1925, tudzież wniosek Rady Nadzorczej co do udzielenia Dyrekcji absolutorjum za rok 1924 i zatwierdzenie bilansu otwarcia na 1925 rok.
6. Rozdział czystego zysku za rok 1924.
7. Zmiana statutu.
8. Oznaczenie granicy najwyższego obciążenia Spółdzielni.
9. Oznaczenie granicy najwyższej sumy kredytu dla jednego członka Spółdzielni.
10. Wybór uzupełniający Rady Nadzorczej.
11. Zatwierdzenie wyboru Dyrekcji.
12. Wnioski członków.

Mielec, dnia 20 czerwca 1925.

Bank Spółdzielczy w Mielcu z nieogr. odpow.

Rink Franciszek, Leyko Andrzej, Maziarz Jakób.

3 Walne Zgromadzenie
Banku Katolickiego Związku Samopomocy,
Spółdzielni z nieogr. por. w Tłumaczu

odbędzie się w dniu 12 lipca 1925 o godz. 3, w razie braku kompletu o godzinie 4 po poł. z następującym porządkiem obrad:

1. Odczytanie protokołu.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej.
4. Wybór członków Rady Nadzorczej.
5. Wnioski członków.

Ks. Edward Tabaczkowski, prezes.

BILANSE.

1 Bank Ludowy w Szubinie
Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł Aktywa		Pasywa	
695,43	Kasa	165,43	Udziały
1 348,38	Banki	75,—	Fundusz rezerwowy
101,06	Akcje	8,39	Rezerwa specjalna
0,05	Efekta	5 139,10	Depozyta
6 565,—	Weksle	3 000,—	Redyskont weksli
		8,37	Fund. wątpl. pret.
		313,63	Do dysp. W. Zgrom.
8 709,92		8 709,92	

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł Aktywa		Pasywa	
695,43	Kasa	165,43	Udziały
1 348,38	Banki	1 577,39	Fundusz rezerwowy
502,—	Akcje	8,39	Rezerwa specjalna
301,50	Efekta	5 139,—	Depozyta
6 565,—	Weksle	3 000,—	Redyskont weksli
800,—	Ruckomości	8,37	Fund. wątpl. pret.
10 212,31		10 212,31	Do dysp. W. Zgrom.

Na rok 1924 przeszło członków 505, w ciągu roku przybyło 5, ubyło 5, na rok 1925 przechodzi 505.

Szubin, dnia 17 czerwca 1925.

Bank Ludowy
Spółdz. Kredyt. z odp. nieogr. w Szubinie.
P. Palicki, Synoracki.

I Bank Ludowy w Stęszewie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
728,71	Kasa	Udziały	145,72
3 737,29	Banki	Fundusz rezerw.	422,54
202,35	Akcje	Rezerw. specjalna	—,71
—,03	Efekta	Fundusz emer.	—,13
2 125,02	Weksle	Fundusz specjaln.	—,09
		Fund. wątpl. pret.	—,21
		Depozyta	1 082,27
		Redyskont weksli	3 943,05
		Do dysp. W. Zgrom.	1 198,68
<u>6 793,40</u>			<u>6 793,40</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
728,71	Kasa	Udziały	145,72
3 737,29	Banki	Fundusz rezerw.	1 202,65
1 004,—	Akcje	Rezerwa specj.	780,25
160,80	Efekta	Depozyta	1 082,27
196,80	Waluty obce	Redysk. weksli	3 943,05
2 125,02	Weksle	Do dysp. W. Zgrom.	1 198,68
400,—	Ruchomości		
<u>8 352,62</u>			<u>8 352,62</u>

Na rok 1924 przeszło członków 692. W roku 1924 przybyło 19, ubyło 1. Na rok 1925 przeszło 710 członków.

Stęszew, dnia 29 maja 1925.

Bank Ludowy
Spółdz. z odp. nieogr.
w Stęszewie

Jan Weychan. Marja Holecowa.

II Bank Ludowy Golina.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
170,41	Kasa	Udziały	140,79
—,10	P. K. O.	Fund. rezerwowy	49,31
1 036,30	Banki	Rezerwa specj.	—,98
1 361,46	Akcje	Fund. jubileuszowy	—,58
62,35	Efekta	Wkłady oszczędn.	3 680,98
5 876,20	Weksle	Redysk. weksli	4 350,—
		Do dysp. W. Zgrom.	284,18
<u>8 506,82</u>			<u>8 506,82</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
170,41	Kasa	Udziały	140,79
—,10	P. K. O.	Fund. rezerwowy	2 007,05
1 036,30	Banki	Rezerw. specjalna	1 001,56
2 365,70	Akcje	Wkłady oszczęd.	3 680,98
671,40	Efekta	Redysk. weksli	4 350,—
5 876,20	Weksle	Do dysp. W. Zgrom.	284,18
200,—	Ruchomości		
1 144,45	Różne		
<u>11 464,56</u>			<u>11 464,56</u>

Na rok 1924 przeszło 427 członków, w ciągu roku przybyło 6, ubyło 6. Na rok 1925 przechodzi 427 członków.

Golina, dnia 23 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy
Spółdz. z odp. nieogr.
w Golinie

G. Patoka. X. Toboła. F. Góral.

I Bank Ludowy w Chrzypsku.

Bilans z dnia 31. XII. 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
86,74	Gotówka	Udziały	296,—
250,24	Banki	Fund. rezerw.	11,75
99,14	Akcje	Rezerwa spec.	3,65
1 055,56	Weksle sola	Rach. bież. wierz.	1 658,85
1 844,34	Rach. bież. dłużn.	Depozyta	1 458,03
92,26	Niedobór z 1924		
<u>3 428,28</u>			<u>3 428,28</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
86,74	Gotówka	Udziały	296,—
250,24	Banki	Fundusz rezerw.	458,11
545,50	Akcje	Rezerwa spec.	3,65
1 055,56	Weksle-sola	Rach. bież. wierz.	1 658,85
1 844,34	Rach. bież. dłużn.	Depozyta	1 458,03
92,26	Niedobór z 1924		
<u>3 874,64</u>			<u>3 874,64</u>

Na rok 1924 przeszło 78 członków, w ciągu roku wstąpiło 3, ubyło 2. Na rok 1925 przechodzi 79 członków.
Chrzypsko, dnia 17 czerwca 1925.

Bank Ludowy, Sp. zap. z nieogr. odp. Chrzypsko.
Ks. Panewicz, prob. J. Grzesiak.

I Bank Ludowy w Osieku.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
1 336,08	Kasa	Udziały	74,37
70,99	P. K. O.	Fundusz rezerwowy	16,70
35,99	Banki	Rezerwa specjalna	3,61
100,13	Akcje	Fund. rez. walut. i pod	0,37
0,42	Efekta	Depozyta	5 258,96
3 829,79	Weksle	Do dysp. W. Zgrom.	19,39
<u>5 373,40</u>			<u>5 373,40</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
1 336,08	Kasa	Udziały	74,37
70,99	P. K. O.	Fundusz rezerwowy	1 320,—
35,99	Banki	Rezerwa specjalna	11 886,24
795,85	Akcje	Depozyta	5 258,96
7 220,70	Efekta	Do dysp. W. Zgrom.	19,39
5 599,35	Weksle		
500,—	Ruchomości		
3 000,—	Nieruchomości		
<u>18 558,96</u>			<u>18 558,96</u>

Na rok 1924 przeszło 584 członków, w ciągu roku przybyło 5, ubyło 1, na rok 1925 przechodzi 585 członków.
Osiek, powiat starogardzki, dnia 25 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy, Sp. z odp. nieogr. w Osieku.
Ks. Karpiński Czaplewski Zamorowski

I Bank Ludowy w Mosinie.

Bilans z d. 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
603,75	Kasa	Udziały	235,55
597,64	Banki	Fundusz rezerw.	70,60
—,06	Akcje	Rezerwa specj.	—,28
—,03	Efekta	Depozyta	1 091,01
5 615,—	Weksle	Redyskont weksli	5 270,—
		Do dysp. W. Zgrom.	149,04
<u>6 816,48</u>			<u>6 816,48</u>

Bilans z dnia 1. stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
603,75	Kasa	Udziały	235,55
597,64	Banki	Fundusz	643,—
120,—	Akcje	Rezerwa specj.	381,88
204,—	Efekta	Depozyta	1 091,01
5 615,—	Weksle	Redyskont weksli	5 270,—
		Do dysp. W. Zgrom.	149,04
<u>7 770,48</u>			<u>7 770,48</u>

Na rok 1924 przeszło 273 członków, w ciągu roku przybyło 18, ubyło 146; na rok 1925 przechodzi 145 członków.
Mosina, dnia 19 czerwca 1925.

Bank Ludowy, Spółdz. z odp. nieogr. w Mosinie.
A. Tyliński. H. Thomas. J. Dybizbański.

Bank Ludowy w Lubichowie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa.	Pasywa	zł
796,59	Kasa	Udziały	91,28
712,26	Banki	Fundusz rezerw.	32,67
173,64	P. K. O.	Rezerwa specjalna	—,22
—,19	Akcje	Fundusz Delcre.	—,30
—,24	Efekta	Depozyta	2 180,24
4 445,57	Weksle	Banki	750,—
821,—	Conto bieżące	Redysk. weksli	3 388,—
—,17	Hipoteki	Conto bieżące	320,—
		Z roku 1923	5,45
		Do dysp. W. Zgrom.	181,50
<u>6 949,66</u>			<u>6 949,66</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
796,59	Kasa	Udziały	91,—
712,26	Banki	Fundusz rezerw.	2 622,85
173,64	P. K. O.	Rezerwa specjalna	1 295,30
142,13	Akcje	Depozyta	2 178,83
1 739,20	Efekta	Banki	750,—
5 834,66	Weksle	Redysk. weksli	3 388,—
821,—	Conto bieżące	Conto bieżące	320,—
120,—	Hipoteki	Do dysp. W. Zgrom.	181,50
488,—	Ruchomości		
<u>10 827,48</u>			<u>10 827,48</u>

Na rok 1924 przeszło 373 członków, w ciągu roku przybyło 15, ubyło 13, na rok 1925 przeszło 375 członków.

Lubichowo, dnia 24 czerwca 1925.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr.

Mechliński.

Piekut.

Bank Ludowy w Siemianowicach (Śląsk)

Bilans z dnia 31 grudnia 1924.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
1 261,21	Kasa	Udziały	834,60
52,59	P. K. O.	Fundusz rezerwowy	40,—
10 392,04	Banki	Rezerwa specjalna	64,23
240,—	Akcje Banku Pol.	Depozyta	10 582,46
5 712,—	Akcje B-ku Związku	Rachunek bieżący	11 707,26
500,—	Efekta	Do dysp. W. Zgrom.	1 204,96
4 647,72	Weksle		
1 627,95	Nieruchomości		
<u>24 433,51</u>			<u>24 433,51</u>

Bilans otwarcia p. l. l. 1925.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
1 261,21	Kasa	Udziały	834,60
92,59	P. K. O.	Fundusz rezerwowy	2 000,—
10 392,04	Banki	Rezerwa specjalna	3 305,33
240,—	Akcje Banku Pol.	Rezerwa nieruchom.	675,—
5 712,—	Akcje B-ku Związku	Depozyta	10 582,46
500,—	Efekta	Rachunek bieżący	11 707,26
4 647,72	Weksle	Do dysp. W. Zgrom.	1 204,96
675,50	Ruchomości		
6 828,55	Nieruchomości		
<u>30 309,61</u>			<u>30 309,61</u>

Na rok 1924 przeszło 152 czł., w ciągu roku przybyło 11, ubyło 2; na rok 1925 przechodzi 161 członków.

Siemianowice (Śląsk), 20 czerwca 1925.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr.

w Siemianowicach (Śląsk).

Józef Dreyza.

Józef Skwara.

Stefan Tryhubczak.

Rolnik w Barcinie

Bilans z dnia 30. czerwca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
25,14	Kasa	Udziały	73,07
7 529,26	Towary: zboże	Fund. rezerwowy	385,24
19 572,40	„ żelazo i kol.	Rezerwa specjalna	382,71
5 581,96	Rolnicy (zboże dep.)	Rolnicy (zboże dep.)	4 722,84
8 228,35	„ rach. bież.	„ rach. bież.	3 965,18
3 248,64	Dłużnicy za saletrę	Wierzyciele za saletrę	3 248,64
5 587,78	Kupcy rach. bież.	Kupcy rach. bież.	7 553,36
6 200,—	Weksle i akcepty	Weksle i akcepty	29 704,—
0,19	Banki	Banki	4 085,66
103,20	Akcje i udziały	Dywidenda tow.	2 000,—
1 076,85	Utensylja	Czysty zysk	1 111,92
78,85	Nieruchomość		
<u>57 232,62</u>			<u>57 232,62</u>

Bilans z dnia 1. lipca 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
25,14	Kasa	Udziały	3 858,84
27 101,66	Towary	Fundusz rezerw.	1 042,48
5 581,96	Rolnicy (zboże dep.)	Rezerwa specj.	3 510,80
8 228,35	„ rach. bież.	Rolnicy (zboże dep.)	4 722,84
3 248,64	Dłużnicy za saletrę	„ rach. bież.	3 965,18
5 587,78	Kupcy rach. bież.	Wierzyciele za saletrę	3 248,64
6 200,—	Weksle i akcepty	Kupcy rach. bież.	7 553,36
0,19	Banki	Weksle i akcepty	29 704,—
156,—	Akcje	Banki	4 085,66
3 174,—	Utensylja	Dywidenda towar.	2 000,—
5 500,—	Nieruchomość	Zysk p. 30. VI. 24.	1 111,92
<u>64 803,72</u>			<u>64 803,72</u>

Na rok 1923/24 przeszło członków 123, w ciągu roku wstąpiło 21, wystąpiło 18. Na rok 1924/25 przeszło 126 członków z 184 udziałami)

Udział wynosił zł. 200,—. Ogólna suma odpowiedzialnościowa wynosi 110,400 zł.

Barcin w kwietniu 1925 r.

„Rolnik w Barcinie“

Spółdz. roln. handl. z odp. ogr.

A. Nowacki.

R. Sadowski.

Bank Ludowy w Łobżeniczy.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
11 876,91	Kasa	Udziały	875,45
969,89	Banki	Fundusz zasobowy	859,22
3 800,—	Rach. z Oddziałem	Rezerwa specjalna	5,55
539,77	Akcje	Fund. wątpl. pret.	3 000,16
133,57	Efekta	Depozyta	37 672,38
0,33	Udziały własne	Banki	10 129,76
55 871,25	Weksle	Rachunek z Oddz.	3 800,—
29 618,32	Rach. bież.	Redyskont weksli	18 557,15
0,27	Konto hipoteczne	Rach. bież.	23 421,69
223,80	Utensylja	Konto przechodnie	1 003,60
		Do dysp. W. Zgrom.	3 708,65
<u>103 033,61</u>			<u>103 033,61</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
11 876,91	Kasa	Udziały	875,45
969,89	Banki	Fundusz zasobowy	23 874,56
3 800,—	Rach. z Oddziałem	Rezerwa specjalna	20 005,55
4 553,—	Akcje	Fund. wątpl. pret.	3 000,16
870,—	Efekta	Depozyta	37 672,38
0,33	Udziały własne	Banki	10 129,76
55 871,25	Weksle	Rachunek z Oddz.	3 800,—
29 618,32	Rach. bież.	Redyskont weksli	18 557,15
1 139,25	Konto hipoteczne	Rach. bież.	23 421,69
2 350,—	Ruchomości	Konto przechodnie	1 003,60
35 000,—	Nieruchomości	Do dysp. W. Zgrom.	3 708,65
<u>146 048,95</u>			<u>146 048,95</u>

Na rok 1924 przeszło członków 534. W roku 1924 przybyło 35, ubyło 7. Na rok 1925 przeszło 562 członków.

Łobżenica, dnia 24 czerwca 1925.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr. w Łobżeniczy.

Marjan Brustman.

M. Paczkowska.

Bank Ludowy w Wągrówcu

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 394,66	Kasa	Udziały	5 303,19
614,26	Akcje	Fundusz rezerw.	1 301,71
0,54	Efekta	Rezerwa specj.	5,—
20,05	Waluty obce	Fundusz emeryt.	27,78
92 494,—	Weksle	Fundusz ewent. strat	
25 633,45	Rachunek otw.	na efektach	27,23
188,47	Koszty członka	Fundusz budow.	22,28
400,—	Ruchomości	Depozyta	47 264,06
0,01	Nieruchomości	Banki	8 866,36
		Redyskont weksli	41 812,50
		Rachunek otw.	5 814,77
		Rach. ew. wal. dep.	
		wzgl. udziału	178,22
		Procenty naprzód	
		pobr. za r. 1925.	3 060,—
		Zysk do dysp. W.	
		Zgromadzenia	7 062,34
<u>120 745,44</u>			<u>120 745,44</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 394,66	Kasa	Udziały	5 303,19
7 461,60	Akcje	Fundusz rezerw.	12 000,—
505,40	Efekta	Rezerwa spec.	7 866,19
20,05	Waluty obce	Fundusz emeryt.	4 500,—
92 494,—	Weksle	Fundusz ewt. strat	
25 633,45	Rachunek otw.	na efekt.	4 000,—
188,47	Koszty członka	Fundusz budow.	2 000,—
1 440,—	Ruchomości	Depozyta	47 264,06
23 000,—	Nieruchomości	Banki	8 866,36
		Redysk. weksli	41 812,50
		Rachunek otw.	5 814,77
		Rach. ew. wal. dep.	
		wzgl. udziałów	178,22
		Procenty naprzód	
		pobr. na r. 1925.	3 060,—
		Oblig. hipoteczne	2 500,—
		Zysk do dysp. W.	
		Zgromadzenia	7 062,34
<u>152 227,63</u>			<u>152 227,63</u>

Na rok 1924 przeszło 1210 członków. W roku 1924 przybyło 110, ubyło 18. Na rok 1925 przeszło 1304, członków. Wągrówiec, dnia 28 maja 1925r.

Bank Ludowy.

Spółdz. z odp. nieogr. w Wągrówcu,
Sychalowicz Lenartowski Galiński

Bank Ludowy w Łęgu.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
721,75	Kasa	Udziały	129,20
100,15	Akcje	Fundusz rezerw.	100,75
266,30	Efekta	Rezerwa specjalna	—,35
11 357,50	Weksle	Depozyta	8 210,75
1,—	Nieruchomości	Banki	3 984,70
		Do dysp. Waln. Zgr.	20,95
<u>12 446,70</u>			<u>12 446,70</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
721,75	Kasa	Udziały	129,20
148,—	Akcje	Fundusz rezerw.	5 851,45
1 569,80	Efekta	Depozyta	8 210,75
11 357,50	Weksle	Banki	3 984,70
400,—	Ruchomości	Do dysp. Waln. Zgr.	20,95
4 000,—	Nieruchomości		
<u>18 197,05</u>			<u>18 197,05</u>

Na rok 1924 przeszło 555 członków, w ciągu roku przybyło 26, ubyło 5; na rok 1925 przechodzi 576 członków

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr.
w Łęgu na Pomorzu.

Sowiński. Warczak. Gibas.

Bank Ludowy w Starogardzie.

Bilans z dnia 31. grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
3 927,89	Kasa	Udziały	443,30
1 156,03	Banki	Fundusz rezerw.	292,60
500,40	Akcje	Rezerwa specjalna	12,70
—,55	Efekta	Fundusz emeryt.	28,—
65,36	Poczt. Kasa Oszczęd.	Depozyta	44 099,07
46 773,49	Weksle	Redyskont weksli	21 215,—
32 983,47	Rach. bież. (dłużn.)	Rach. bieżący (wierz.)	5 717,88
1,—	Konto ruchomości	Podatek skarbowy	299,—
		Aserwaty	623,80
		Konto waloryz.	4 600,90
		Do dysp. W. Zgrom.	8 076,03
<u>85 405,28</u>			<u>85 405,28</u>

Bilans otwarcia w złotych z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
3 927,89	Kasa	Udziały	443,30
1 156,03	Banki	Fundusz rez.	23 037,95
5 615,40	Akcje	Rezerwa specjalna	30 670,23
4 004,—	Efekta	Fundusz emeryt.	6 854,48
65,36	Poczt. Kasa Oszcz.	Depozyta	44 099,07
46 773,49	Weksle	Redyskont weksli	21 215,—
32 983,47	Rach. bież. (dłużn.)	Rach. bież. (wierz.)	5 717,88
51 111,—	Hipoteki waloryz.	Podatek skarbowy	299,—
1,—	Konto ruchomości	Aserwaty	623,80
		Konto waloroz.	4 600,90
		Do dysp. W. Zgrom.	8 076,03
<u>145 637,64</u>			<u>145 637,64</u>

Na rok 1924 przeszło 1129 członków, w ciągu roku przybyło 49, ubyło 8; na rok 1925 przechodzi 1170 członków.

Starogard, dnia 8 kwietnia 1925.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr. w Starogardzie.

Fl. Malczewski. J. Wroniewicz. J. Buchholz.

Bank Ludowy w Bninie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
239,74	Kasa	Udziały	28,57
954,73	Banki	Fundusz rezerwowy	50,—
420,42	P. K. O. Poznań	Rezerwa specjalna	—,01
100,22	Akcje	Fundusz emerytalny	—,02
—,29	Efekta	Wkł. oszczędnościowe	2 452,54
6,393,37	Weksle	Redyskont weksli	2 100,—
31,50	Udziały	Kredyt dla małorol.	1 237,50
		Kredyt z P. K. O.	2 000,—
		Do dysp. W. Zgr.	271,63
<u>8 140,27</u>			<u>8 140,27</u>

Bilans z dnia 1. stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
239,74	Kasa	Udziały	28,57
1 111,56	Banki	Fundusz rezerw.	2 329,30
420,42	P. K. O. Poznań	Rezerwa specj.	—,01
620,—	Akcje	Fundusz emerytalny	—,02
108,40	Efekta	Wkł. oszczędnościowe	2 452,54
6 887,95	Weksle	Redyskont weksli	2 100,—
31,50	Koszty procesowe	Kredyt dla małorol.	1 237,50
1 000,—	Ruchomość	Kredyt z P. K. O.	2 000,—
		Do dysp. W. Zgrom.	271,63
<u>10 419,57</u>			<u>10 419,57</u>

Na rok 1924 przeszło 506 członków. W roku 1924 przybyło 2, ubyło 1 członek; na rok 1925 przechodzi 507 członków.

Bnin, dnia 23 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdz. z nieogr. odp.
w Bninie.

J. Brustman. W. Flens.

Bank Ludowy w Nowemmieście.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 462,92	Kasa	Udziały	284,41
230,81	P. K. O.	Fundusz rezerw.	566,54
31 495,43	Czeki	Rezerwa specj.	— 83
162,48	Banki	Fundusz emeryt.	433,85
501,38	Akcje B-ku Pol.	Fundusz nieruch.	390,44
305,30	Pożyczka	Depozyta	29 755,26
76 097,95	Weksle	Zwalor. pretensje	20 573,79
1,13	Drwęca	Banki	22 800,—
128,32	Koszty proc.	Czeki	29 420,98
155,99	Nieruchomości	Różne	3 000,—
		Do dysp. W. Zgr.	3 325,20
<u>110 550,80</u>			<u>110 550,80</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa.	
zł			zł
1 462,92	Kasa	Udziały	284,41
230,81	P. K. O.	Fundusz rezerw.	30 566,54
1 235,80	Złoto i srebro	Rezerwa specj.	6 000,—
4 997,65	Obce waluty	Fundusz emeryt.	6 734,37
162,48	Banki	Fudusz nieruch.	6 390,44
3 111,70	Akcje	Depozyta	29 755,26
1 253,42	Pożyczka	Redyskont weksli	22 800,—
76 097,95	Weksle	Drwęca	3 687,—
10 000,—	Drwęca	Rach. bież. (wierz.)	29 420,98
31 495,43	Rach. bież. (dłużn.)	Różne	3 000,—
128,32	Koszty proc.	Do dysp. W. Zgr.	3 325,20
2 180,75	Inwentarz		
9 598,30	Nieruchomości		
<u>141 964,53</u>			<u>141 964,53</u>

Na rok 1924 przeszło 1436 członków, w ciągu roku przy-
było 21 ubyło 34; na rok 1925 przechodzi 1423 członków.

Nowe Miasto, w czerwcu 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdz. kred. z odp. nieogr.
w Nowemmieście n. Drwęcą.

M. Bork.

N. Pruska.

Bank Ludowy w Rogowie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 649,87	Kasa	Udziały	221,60
500,84	Akcje	Fundusz rezerw.	213,—
13 233,—	Weksle	Rezerwa specj.	71,98
33 532,90	Rachunek bieżący	Fund. emerytalny	27,83
—,01	Nieruchomości	Rezerwa podatkowa	5,07
—,02	Efekta	Depozyta	8 131,33
		Banki	9 459,84
		Weksle redysk.	27 262,50
		Rachunek bieżący	1 798,40
		Do dysp. W. Zgr.	1 725,09
<u>48 916,64</u>			<u>48 916,64</u>

Bilans z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
zł			zł
1 649,87	Kasa	Udziały	221,10
1 400,—	Akcje	Fundusz rezerw.	11 723,55
103,80	Efekta	Rezerwa specj.	71,98
13 233,—	Weksle	Fund. emerytalny	27,83
33 532,90	Rachunek bieżący	Depozyta	8 129,28
500,—	Ruchomości	Banki	9 459,84
10 000,—	Nieruchomości	Weksle redysk.	27 262,50
		Rachunek bieżący	1 798,40
		Do dysp. W. Zgr.	1 725,09
<u>60 419,57</u>			<u>60 419,57</u>

Na rok 1924 przeszło 457 członków, w ciągu roku przy-
było 18, ubyło 3. Na rok 1925 przechodzi 472 członków.

Rogowo, dnia 15 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdz. z odp. nieogr.
w Rogowie

S. Lisiecki.

F. Goe.

Fr. Sobczak.

Bank Ludowy w Krzywiniu.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
1 264,28	Kasa	Udziały	77,60
2 440,78	Banki	Fundusz rezerwowy	39,57
28,73	P. K. O.	Rezerwa specjalna	3,41
212,36	Akcje	Fundusz emeryt.	—,72
2 168,—	Efekta	Depozyta	9 010,72
15 347,—	Weksle	Dyskont weksli	20 900,—
21 598,68	Rach. bieżący	Rach. bież.	12 996,81
		Do dysp. Waln. Zgr.	31,—
<u>43 059,83</u>			<u>43 059,83</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
1 264,28	Kasa	Udziały	77,60
2 440,78	Banki	Fundusz rezerwowy	4 635,26
28,73	P. K. O.	Rezerwa specjalna	3,41
3 808,05	Akcje	Fundusz emeryt.	—,72
2 168,—	Efekta	Depozyta	9 010,72
15 347,—	Weksle	Dyskont weksli	20 900,—
21 598,68	Rach. bieżący	Rach. bież.	12 996,81
1 000,—	Ruchomości	Do dysp. Waln. Zgr.	31,—
<u>47 655,52</u>			<u>47 655,52</u>

Na rok 1924 przeszło 1095 członków. W roku 1924
wystąpiło 6, wstąpiło 16. Na rok 1925 przechodzi 1105
członków.

Krzywin, dnia 17 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy

Spółdz. z nieogr. odpow. w Krzywiniu.

J. Czerwiński.

I. Maćkowiak.

Bank Ludowy w Środzie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
9 526,—	Kasa	Udziały	4 405,64
363,86	Waluty obce	Fundusz rezerwowy	46,35
5 408,85	Efekta	Rezerwa specjalna	55,56
126 378,60	Weksle	Fundusz emeryt.	28,06
1 022,08	Rach. żyrowy	Delcredere	—,04
807,77	Rach. bież. (dłużn.)	Depozyta	48 034,70
—,01	Ruchomości	Banki	2 038,42
1 194,01	Nieruchomości	Rach. bież. (wierz.)	34 307,31
		Dyskont weksli	70 078,05
		Koszty procesowe	5,64
		Rach. procentów	295,—
		Do dysp. Waln. Zgr.	1 406,32
<u>160 701,18</u>			<u>160 701,18</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa.		Pasywa.	
zł			zł
9 526,—	Kasa	Udziały	4 405,64
363,86	Waluty obce	Fundusz rez.	40 000,—
20 595,78	Efekta	Rezerwa specj.	20 000,—
126 378,60	Weksle	Fundusz emeryt.	15 000,—
1 022,08	Rach. żyrowy	Delcredere	5 122,92
16 807,77	Rach. bież. (dłużn.)	Depozyta	48 034,79
6 000,—	Ruchomości	Banki	2 038,42
60 000,—	Nieruchomości	Rach. bież. (wierz.)	34 307,31
		Dyskont weksli	70 078,05
		Koszty proces.	5,64
		Rach. procentów	295,—
		Do dysp. Waln. Zgr.	1 406,32
<u>240 694,09</u>			<u>240 694,09</u>

Rachunek strat i zysków. Winien: Procenty
11 876,22 zł; prowizje 2 511,12 zł; administracja 23 895,31 zł;
do rachunku procentów (bilans) 295,— zł; do dysp. Walnego
Zgromadzenia (bilans) 1 406,32 zł. Razem 39 983,97 zł.

Ma: Procenty 27 303,83 zł; prowizje 8 025,77 zł;
administracja 4 654,37 zł. Razem 39 983,97 zł.

Środa, dnia 31 grudnia 1924 r.

Bank Ludowy

Spółdz. z. z nieogr. odp. w Środzie.

Peterman.

Ryll.

1 Kasa Pożyczkowa w Ostrowie.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
5 174,72	Kasa	Udziały	2 760,26
3 621,86	Efekty	Fundusz rezerwowy	1 005,25
10,90	Waluty obce	Fundusz rez. specj.	170,28
66 194,20	Weksle	Fundusz emerytalny	56,14
55 265,31	Rach. bież.	Fund. strat na efekt.	55,83
—,01	Ruchomości	Depozyty z wypow.	21 783,16
—,01	Nieruchomości	Depoz. bez wypow.	49 840,31
		Redyskont weksli	28 500,—
		Rach. bieżący	9 129,06
		Banki	10 123,76
		Procenty	543,25
		Zysk do dysp. W. Zgr.	6 299,71
<u>130 267,01</u>			<u>130 267,01</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
5 174,72	Kasa	Udziały	2 760,26
19 659,82	Efekty	Fundusz rezerw.	24 661,97
10,90	Waluty obce	Fundusz rez. specj.	14 799,—
66 194,20	Weksle	Fundusz emeryt.	4 932,39
55 265,31	Rach. bież.	Fund. strat na efekt.	4 932,39
2 000,—	Ruchomości	Depozyty z wypow.	21 783,16
30 000,—	Nieruchomości	Depoz. bez wypow.	49 840,31
		Redyskont weksli	28 500,—
		Rach. bież.	9 129,06
		Banki	10 123,76
		Procenty	543,25
		Zysk do dysp. W. Zgr.	6 299,71
<u>178 304,95</u>			<u>178 304,95</u>

Na rok 1924 przeszło 2 842 członków. W roku 1924 przybyło 32, ubyło 19. Na rok 1925 przechodzi 2 855 członków.

Ostrów, dnia 8 czerwca 1925 r.

Kasa Pożyczkowa
Spółdz. z odp. nieogr. w Ostrowie.
Białęski. Dymalski. Mielcarzewicz.

2 Towarzystwo zaliczkowe w Kałuszu

Bilans p. 31. XII. 1924.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
8 499,71	Poż. skrypt. i weks.	Udziały	332,31
199,—	Proc. na r. 1925 zapł.	Fund. zapasowy	42,02
—,01	Koszt. procesowe	Rezerwa strat	—,01
—,01	Nieruchomość	Wkładki oszczędn.	46,97
—,01	Lokac. pap. wart.	Reeskont weksli	8 040,02
—,01	Ruchomości	Proc. na r. 1925 pobr.	262,63
—,03	Rach. bieżący	Rach. różnych	—,01
27,80	Gotówka	Rach. bież. B. Z. S. Z.	2,61
<u>8 726,58</u>			<u>8 726,58</u>

Bilans otwarcia w złotych na rok 1925.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
1 480,11	Pożyczki skryptowe	Reesk. weksli	8 040,—
8 925,—	„ wekslowe	Dług hipoteczny	3 130,44
15 000,—	Nieruchomości	Proc. na r. 1925 pobr.	262,63
150,—	Ruchomości	Rach. bież. B. Z. S. Z.	2,61
65,—	Lokacje (poż. konw.)	Wkładki oszczędn.	46,97
199,—	Proc. na r. 1925 zapł.	Udziały członków	332,31
27,80	Gotówka	Fund. zapasowy	14 031,95
<u>25 846,91</u>			<u>25 846,91</u>

Kałusz, dnia 5 czerwca 1925 r.

Towarzystwo zaliczkowe
Spółdz. zarejstr. z nieogr. odpow. w Kałuszu.
Antoni Małota, sekr. Dr. Stefan Kirchmajer, prezes.

1 Bank Ludowy w Wieleniu.

Bilans zamknięcia per 31 grudnia 1924 r.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
301,97	Kasa	Udziały	122,53
437,51	Banki	Fundusz rezerwowy	98,23
—,08	Akcje	Rezerwa specjalna	1,—
—,45	Efekta	Rezerwa efektów	1,—
187,76	P. K. O.	Fundusz emerytalny	1,—
—,25	Weksle	Depozyty	1 479,37
10 500,—	Redyskont weksli	Redyskont weksli	10 500,—
82,90	Koszty procesowe	Rach. bieżący	11 516,41
796,69	Konto podatków	Do dysp. Waln. Zgr.	395,86
11 717,76	Rach. bieżący		
—,01	Ruchomości		
—,02	Nieruchomości		
<u>24 115,40</u>			<u>24 115,40</u>

Bilans otwarcia per 1 stycznia 1925 r.

zł	Aktywa.	Pasywa.	zł
301,97	Kasa	Udziały	122,53
437,51	Banki	Fundusz rezerw.	10 755,72
900,—	Akcje	Rezerwa specjalna	19 552,40
2 431,—	Efekta	Rezerwa efektów	388,—
187,76	P. K. O.	Fundusz emerytalny	129,—
824,48	Weksle i hipoteki	Depozyty	1 479,37
10 500,—	Redyskont weksli	Redyskont weksli	10 500,—
82,90	Koszty proces.	Rach. bieżący	11 516,41
796,69	Konto podatków	Do dysp. Waln. Zgr.	395,86
12 752,08	Rach. bieżący		
535,—	Ruchomości		
25 000,—	Nieruchomości		
<u>54 839,29</u>			<u>54 839,29</u>

Na rok 1924 przeszło 759 członków. W roku 1924 przybyło 13, wystąpiło 3, umarło 8. Na rok 1925 przechodzi 761 członków.

Zgodność rachunków z księgami i inwenturami, jak również bilansy i rach. strat i zysków potwierdzamy.

Wieleni, dn. 19. V. 25.

Wieleni, dn. 22. V. 25.

Komisja Rewizyjna: Rada Nadzorcza:
Mazurkiewicz, Waško, Latzke. A. Mazurkiewicz, prezes.

Wieleni, dnia 22 maja 1925 r.

Bank Ludowy
Spółdz. z odp. nieogr. w Wieleniu.
Wielebski. Milewski.

2 Towarzystwo zaliczkowe w Czarnym Dunajcu

Bilans z dnia 31 grudnia 1924.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
11 852,12	Pożyczki wekslowe	Udziały	235,53
—,12	„ skryptowe	Fund. rezerwowy	150,—
—,03	Nieruchomości	Wkładki oszczędn.	5 414,08
802,68	Lokacje	Długi zaciągnięte	9 610,—
18,97	Kasa	Odsetki naprzód pobr.	194,31
		Zysk	70,—
<u>15 673,92</u>			<u>15 673,92</u>

Bilans otwarcia na rok 1925.

zł	Aktywa	Pasywa	zł
267,—	Pożyczki skryptowe	Reeskont	9 610,—
14 852,—	„ wekslowe	Odsetki	195,—
1 600,—	Lokacje	Zysk	70,—
162,—	Ruchomości	Wkładki oszczędn.	5 422,—
25 000,—	Gotówka	Udziały	238,—
19,—		Fund. rezerwowy	26 365,—
<u>41 900,—</u>			<u>41 900,—</u>

Czarny Dunajec, dnia 14 czerwca 1925 r.

Towarzystwo zaliczkowe
w Czarnym Dunajcu Stow. zar. z ogr. poręką.

1 Bank Ludowy w Pobiedziskach

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

zł Aktywa		Pasywa.	
385,32	Kasa	Udziały	274,92
13,84	P. K. O.	Fundusz rezerw.	787,50
370,—	Akcje	Rezerwa specj.	700,37
192,—	Efekta	Fund. dan. i pod.	—,56
860,—	Weksle	Fundusz wtpl. pr.	1 009,14
61 122,56	Rach. bież. (dłużn.)	Depozyta	1 696,48
—,09	Różnice walut.	Rach. bież. (wierz.)	56 837,16
2,80	Koszta proc. i adm.	Banki	336,83
		Bank Rolny	500,—
		Inkaso	800,—
		Różnica walut	3,65
<u>62 946,61</u>		<u>62 946,61</u>	

Na rok 1924 przeszło 218 członków, w ciągu roku przybyło 12, ubyło 2; na rok 1925 przechodzi 228 członków.

Bank Ludowy
Spółdz. z odp. nicogr.
w Pobiedziskach.

Dr. K. Karasiewicz. A. Wolski. P. Siekierski.

2 Bank Spółdzielczy Rzemieślników i Rolników w Przemyślu

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

zł Stan czynny.		Stan bierny.	
4 916,21	Pozost. w kasie	Udziały członków	24 317,10
593,65	Waluty	Fund. rezerwow.	2 572,71
2 845,31	Lokacje (efekta)	Rezerwa strat	2,44
196 092,—	Poż. wekslowe	Rezerwa kursu	30,87
—,57	Poż. skryptowe	Fund. emerytalny	—,03
—,02	Poż. hipoteczne	Fund. inwal. i wdów	784,47
8 427,53	Dokum. złożone do zainkasowania	Wkładki oszczędn.	22 281,05
141,64	Koszta notarialne	Wierzyciele za ink.	8 427,53
—,01	Koszta procesowe	Długi w rach. bież.	72 715,—
48,29	Koszta asekurac.	Inne długi	65 037,46
2 025,56	Różne rachunki	Odsetki na rok 1925	3 752,15
—,03	Nieruchomości	Zysk za rok 1924	2 352,83
113,21	Ruchomości		
—,01	Zapasy administr.		
400,—	Zaliczki		
<u>215 604,04</u>		<u>215 604,04</u>	

Bilans otwarcia w złotych na 1 stycznia 1925 r.

zł Stan czynny.		Stan bierny.	
4 916,21	Pozostałość w kasie	Udziały członków	24 317,50
593,65	Waluty	Fund. rezerwow.	22 883,48
4 923,54	Lokacje (pap. wart.)	Rezerwa strat	1 439,78
196 092,—	Pożyczki: udzielone na weksle	Rezerwa kursu	99,35
2 764,66	udzielone na skrypta	Fund. emerytalny	7 280,24
3 008,50	hipoteczne (anuit.)	Fund. inw. i wdów	21 161,79
8 427,53	Dokum. złożone do zainkasowania	Wkładki oszczędn.	22 281,05
141,64	Koszta: notarialne	Wierzyciele	78 330,—
48,29	asekuracji	Różne:	
40 000,—	Nieruchomości	długi w rach. bież.	72 715,—
1 656,58	Ruchomości	wierzyciele za inkaso	8 427,53
	Różne:	inni wierz.	37,46
1 257,55	rachunki bieżące	Odsetki na r. 1925	3 752,15
768,01	rachunki żyrowe	Zysk w r. 1924	2 352,83
80,—	Zapasy administr.		
400,—	Zaliczki		
<u>265 078,16</u>		<u>265 078,16</u>	

Przemyśl, dnia 22 maja 1925 r.

Zgodność powyższych rachunków poświadczają:

Bank Spółdzielczy Rzemieślników i Rolników z ograniczoną odpowiedzialnością w Przemyślu

Komisja Rewizyjna:

Wawrzyniec Bieniek, Kazimierz Osiński,
Henryk Michniowski.

Dyrekcja:

Róslaw Drodz, Aleksander Schultz,
Tadeusz Bystrzycki, Bronisław Petru,

Powyższy bilans potwierdzamy:

Rada Nadzorcza:

Bruno Gruszką, prezes.

3 Bank Udziałowy w Dąbrowie Górniczej

Bilans zamknięcia z dnia 31. grudnia 1924 r.

zł Aktywa		Pasywa	
19 590,50	Kasa	Kap. zakł. (udziały 435 członków)	7 755,89
2 844,05	Waluty zagraniczne	Kap. zapasowy	660,55
5 908,55	Papiery procentowe	Wkłady	145 401,62
71 644,55	Dyskonto	Korespondenci	8 167,—
40 354,13	Pożyczki	Redyskonto	1 300,—
21 666,41	Korespondenci	Sumy przechodnie	2 745,50
21,11	Nieruchomości	10% podatek skarb.	1 466,93
14,53	Ruchomości	Należności wtpliwe	3 123,59
3 121,33	Sumy przechodnie	Różne rachunki	1 842,57
1 236,—	Losy loterii państw.	Umorzenie inwent.	1,10
71 388,98	Inkaso	Procenty na 1925 r.	1 005,—
43 117,98	Depozyty	Różni za inkaso	60 941,05
		Różni za depozyty	43 117,98
		Zysk z 1924 r.	3 379,34
<u>280 908,12</u>		<u>280 908,12</u>	

Rachunek strat i zysków.

zł Straty.		Zyski.	
24 963,11	Koszty handlowe	Pobr. proc. i prow.	44 815,24
21 105,93	Wypł. proc. i prow.	Papiery procentowe	5 777,59
425,67	Reperacje i koszty utrzymania nieruch.	Waluty zagraniczne	1 040,84
3 123,59	Należn. wtpliwe	Kolekt. lot. państw.	128,57
3 379,34	Zysk za 1924 r.	Warsz. Tow. Ubezpiec.	421,60
		Pobrane komorne i zwrot kosztów	813,80
<u>52 997,64</u>		<u>52 997,64</u>	

Bilans otwarcia na dzień 1. I. 1925 r.

zł Aktywa		Pasywa.	
19 590,50	Kasa	Kapitał zakładowy	15 995,92
2 844,05	Waluty zagraniczne	" zapasowy	5 628,49
5 908,55	Papiery procentowe	" amortyzac.	6 980,43
71 644,55	Dyskonto	Wkłady	157 535,29
40 354,13	Pożyczki	Korespondenci	8 167,—
21 666,41	Korespondenci	Redyskonto	1 300,—
20 833,—	Nieruch.: 3 Maja 15	Sumy przechodnie	2 745,50
3 250,—	" " 20	10% podatek skarb.	1 466,93
8 273,61	Ruchomości	Należności wtpl.	3 123,59
3 121,33	Sumy przechodnie	Różne rachunki	1 842,57
1 236,—	Losy loterii państw.	Procenty na 1925 r.	1 005,—
71 388,98	Inkaso	Różni za inkaso	60 941,05
43 117,98	Depozyty	Różni za depozyty	43 117,98
		Zysk za 1924 r.	3 379,34
<u>313 229,09</u>		<u>313 229,09</u>	

Bank Udziałowy

Spółdz. z ogr. odp. w Dąbrowie Górniczej.

Buchalter: A. Domaszewska.

Komisja Rewizyjna delegowana przez Radę Nadzorczą:
J. Musiał, L. Martynkowski.

Zarząd: W. Kaznowski, A. Domaszewska, K. Talko.

3 Dziśniński Powiatowy Bank Spółdzielczy w Głębokiem.

Bilans na 1-go stycznia 1925 roku.

zł Stan czynny		Stan bierny	
38 389,62	Gotowizna w kasie	Kapitał udziałowy	20 395,65
28 309,92	Banki (lok. ir-k bież.)	Fundusz specjalny	7 873,—
5 569,—	Papiery % i akcje	Wkłady	179 697,66
6 401,25	Pieniądze zagran.	Sumy przejściowe	6 344,17
1 402,84	Ruchomości	Różni za inkaso	6 554,80
	Pożyczki:	Redyskonto weksli	4 895,—
60 066,89	1) On'call		
1 273,—	2) Pod zastaw		
68 906,80	3) Weksle w portf.		
4 895,—	4) " w redys.		
642,75	Sumy przejściowe		
6 554,80	Inkaso		
3 348,41	Straty za 1924 rok		
<u>225 760,28</u>		<u>225 760,28</u>	

Dziśniński Powiatowy Bank Spółdzielczy z ogr. odp. w Głębokiem.

1 Bank Ludowy w Poznaniu.

Bilans z dnia 31. XII. 1924 r.

zł Aktywa		Pasywa	
10 422,67	Kasa	9 950,74	Udziały
501,—	Akcje	940,—	Fundusz rezerw
1,—	Efekta	50,94	Rezerwa specj.
98 413,—	Weksle	61 428,34	Depozyty
190,93	Koszta procesowe	921,87	Banki
1,—	Nieruchomość	30 835,—	Redyskont weksli
		5 402,71	Do dysp. W. Zgrom.
<u>109 529,60</u>		<u>109 529,60</u>	

Bilans z dnia 1. stycznia 1925 r.

zł Aktywa.		Pasywa.	
10 422,67	Kasa	10 815,98	Udziały
2 971,10	Akcje	1 978,80	Fundusz rezerwowy
93,80	Efekta	8 115,75	Rezerwa specj.
98 413,—	Weksle	637,90	Fundusz emeryt.
190,93	Koszta proc.	90 383,49	Depozyty
1 000,—	Ruchomość	921,87	Banki
45 000,—	Nieruchomość	30 835,—	Redyskont weksli
		5 402,71	Do dysp. W. Zgrom.
<u>158 091,50</u>		<u>158 091,50</u>	

Na rok 1924 przeszło 998 członków, w ciągu roku przybyło 69, ubyło 6; na rok 1925 przechodzi 1 061 członków.

Poznań, dnia 25 czerwca 1925 r.

Bank Ludowy
Spółdz. z odp. nieogr.
w Poznaniu.

J. Kosicki.

St. Chmielewski.

2 Towarzystwo Zaliczkowe i Ochrony Własności Ziemskiej w Limanowej.

Bilans zamknięcia na 31 grudnia 1924 r.

zł Pasywa		Aktywa	
4 416,25	Udziały	35 091,—	Pożyczki udzielone
97,76	Fundusz rezerwowy	900,25	Lokacje
29 109,—	Wierzyciele	—,02	Nieruchomość
2 036,29	Wkładki oszczędn.	12,78	Różne
79,—	Zastępstwo Banku Gosp. Krajowego	2 621,94	Kasa
200,72	Odsetki pobrane na rok 1925		
2 686,97	Straty i zyski		
<u>38 625,99</u>		<u>38 625,99</u>	

Bilans otwarcia na rok 1925.

zł Pasywa		Aktywa	
4 416,25	Udziały własne	2 621,94	Kasa
30 385,21	Fundusz rezerwowy	35 091,—	Pożyczki wekslowe
2 036,29	Wkładki oszczędn.	2 302,25	Lokacje
29 109,—	Wierzyciele	12,78	Różne
200,72	Odsetki pobrane na rok 1925	37 885,47	Nieruchomości
79,—	Bank Gospodarstwa Krajowego		
2 686,97	Straty i zyski		
<u>77 913,44</u>		<u>77 913,44</u>	

Towarzystwo Zaliczkowe i Ochrony Własności Ziemskiej w Limanowej

Spółdzielnia z ograniczoną poręką.

Marja Russocka. Dr. Kazimierz Mieroszewski.
Marcyli Bursztyn.

3 Bank Ludowy w Końskich Spółdz. z nieogr. odpow.

Bilans z dnia 31 grudnia 1924 r.

Aktywa.		Pasywa	
Kasa: gotowizna w kasie	4 646,62	Kapitał zapasowy	2,88
„ w P. K. O.	483,18	Udziały	24 823,44
„ w Banku Polskim	122,27	Wkłady	36 424,47
Ruchomości	126,32	Redyskonto	37 312,75
Skup weksli	82 772,75	Korespondenci „Loro“	1 835,56
Papiery %	4 711,99	„ „Nostro“	9 637,70
Otwarty kredyt	10 994,03	Różni za inkaso	6 192,72
Korespondenci „Loro“	3 330,12	Otwarty kredyt	164,57
„ „Nostro“	141,—	Sumy przechodnie	1 618,49
„ za inkaso	2 325,37	Podatek skarbowy	402,67
Dokumenty inkasowe	3 677,35	Czysty zysk	113,23
Nieruchomości	—,06		
Udziały w Inst. Społ.	6,25		
Dyskonto u Koresp.	708,00		
Sumy przechodnie	4 509,17		
	<u>118 554,48</u>		<u>118 554,48</u>

Bilans otwarcia z dnia 1 stycznia 1925 r.

Aktywa		Pasywa	
Kasa: gotowizna w kasie	4 646,62	Kapitał zapasowy	17 380,88
„ w P. K. O.	483,18	Udziały	26 657,26
„ w Banku Polskim	122,27	Wkłady	68 088,59
Ruchomości	2 202,32	Redyskonto	37 312,75
Skup weksli	82 772,75	Korespondenci „Loro“	1 835,56
Papiery %	8 485,99	„ „Nostro“	9 637,70
Otwarty kredyt	10 994,03	Różni za inkaso	6 192,72
Korespondenci „Loro“	3 330,12	Otwarty kredyt	164,57
„ „Nostro“	141,—	Sumy przechodnie	1 618,49
„ za inkaso	2 325,37	Podatek skarbowy	402,67
Dokumenty inkasowe	3 677,35	Czysty zysk	113,23
Nieruchomości	45 000,—		
Udziały w Inst. Społ.	6,25		
Dyskonto u Koresp.	708,—		
Sumy przechodnie	4 509,17		
	<u>169 404,42</u>		<u>169 404,42</u>

Rachunek strat i zysków za 1924 r.

Winien: Podatki zł 164,05, procenty od wkładów zł 219,84, koszty handlowe i administracyjne zł 23 774,08, czysty zysk za 1924 r. zł 113,23; ogółem zł 24 271,20. Ma: dochód z nieruchomości zł 815,55, prowizja i inne wpływy zł 23 455,65; ogółem zł 24 271,20.

Podział zysków. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Reprezentantów z dnia 17 maja 1925 r. całkowity czysty zysk w sumie zł. 113,23 został przelany na Kapitał Zapasowy.

3 Bilans Banku Ludowego, Spółdzielni z nieogr. odp. w Staszowie.

Aktywa:	Na dzień	Otwarcia na	Pasywa:	Na dzień	Otwarcia na
	31 XII 1924 r.	1. I. 1925 r.		31 XII 1924 r.	1. I. 1925 r.
	zł	zł		zł	zł
Gotówka w kasie	1 980,43	1 980,43	Udziały	2 063,48	2 063,48
Papiery % i akcje	600,54	2 283,45	Fundusz zasobowy	28,36	28,36
Pożyczki	16 980,60	980,60	„ społeczny	1 390,92	4 348,50
Lokaty w bankach	1 203,24	1 203,24	Wkłady	13 999,—	13 999,—
Ruchomości		1 265,58	Inkaso	2 514,94	2 514,94
Gwarancje	10 000,—	10 000,—	Sumy przechodnie	1,92	1,92
			Gwarancje	10 000,—	10 000,—
			Czysty zysk za 1924	757,10	757,10
Ogółem			Ogółem		

Rachunek Strat i Zysków za rok 1924. Aktywa: Koszty handlowe, odsetki od wkładów, długów bankowych i prowizje 1 438,94 zł, koszty administracji i handlowe 5 311,97 zł, na kapitał waloryzacyjny 1 390,92 zł. Zysk czysty za 1924 r. 757,10 zł. Razem 8 907,93 zł. Pasywa: Procenty i prowizje 7 460,51 zł. Procenty od papierów % 47,50 zł. Zysk na akcjach 1 390,92 zł. Ogółem 8 907,93 zł.

**3 Bank Przemysłowców Łódzkich Spółdz. z ogr. odp. w Łodzi.
Bilans na dzień 31 grudnia 1924 r.**

Stan czynny.	zł	Stan bierny.	zł
Kasa	158 242,61	Udziały członkowskie	3 230,84
Waluta obca	23 882,44	Kapitał rezerwowy	8,26
Należność w Banku Polskim	86 630,69	Wkłady osób postronnych i członków	596 659,06
„ w P. K. O.	2 402,30	Korespondenci loro banki krajowe	16 109,94
Korespondenci Nostro banki krajowe	98 641,92	Rachunek lorowy	71 298,92
„ „ banki zagraniczne	1 359,25	Rachunek czekowy	222 678,75
Rachunek lorowy	85 103,25	Redyskonto weksli	374 581,70
Papiery wartościowe własne	48 874,—	Podatki państwowe	10 386,74
Pap. wartoś. zastawione w b. Ros. B-ku P-twa	4,—	Rach. spec. w b. Ros. B-ku P-twa	2,—
Zdyskontowane weksle	878 095,01	Sumy przechodnie	254 418,72
Wewnętrzne urządzenie	47,22	Weksle przyjęte do inkasa	291 288,70
Nieruchomości	258,33	Procenty na okres przyszły	11 667,12
Sumy przechodnie	188 582,47	Zysk za 1924 rok	11 081,44
Weksle inkasowe	291 288,70		
1 863 412,19		1 863 412,19	

Rachunek Zysków i Strat na 31 grudnia 1924 r.

Wnien.	zł	Ma.	zł
Wynagr. członków Zarządu, Rady i Kom. Rew.	10 171,89	Procenty z dyskonta weksli	71 899,19
Wynagrodzenie urzędników i służby	140 930,13	„ z rachunków Loro	3 589,99
Remont, asekuracja opał i światło	13 593,46	„ z papierów procentowych	1 358,11
Książki, druki, prenumeraty i ogłoszenia	4 632,55	Prowizja, damno i koszty	167 046,86
Porto i depesze	3 846,59	Zwrot sum odpisanych na straty (prot. i koszty)	1 606,67
Koszty podróży	745,49	Za wynajęcie starego gmachu	2 913,40
Procenty od lokacji	36 621,43	„ „ kasetek stalowych	7 034,34
Procenty z rachunków bieżących	942,95	Przeniesienie z roku przeszłego	31,25
Podatki państwowe i komunalne	20 945,77		
Różne wydatki i rozmowy telefoniczne	6 794,21		
Ofiary	1 283,90		
Straty (odpisane protesty)	3 890,—		
Zysk za 1924 r. który Rada Banku zaprojektowała przenieść na 1925 r.	11 081,44		
255 479,81		255 479,81	

Bilans otwarcia w złotych na dzień 1 stycznia 1925 r.

Stan czynny.	zł	Stan bierny.	zł
Kasa	158 242,61	Udziały członkowskie	342 441,—
Waluta obca	23 882,44	Kapitał rezerwowy	97 593,66
Należność w Banku Polskim	86 630,69	Wkłady zwalor. od osób postronnych i członków	447 957,50
„ w P. K. O.	2 402,30	Wkłady nowe od osób postronnych i członków	596 599,73
Korespondenci Nostro banki krajowe	98 641,92	Korespondenci Loro banki krajowe	16 109,94
„ „ banki zagraniczne	1 359,25	Rachunek lorowy	71 298,92
Rachunek lorowy	85 103,25	Rachunek czekowy	222 678,75
Zdyskontowane weksle	878 095,01	Redyskonto weksli	374 581,70
Pap. procent. zastawione w b. Ros. B-ku P-twa	4,—	Podatki państwowe	10 386,74
Papiery procentowe własne	347 085,67	Rach. specj. bież. pod zastaw papierów procentowych w Banku Polskim	50 000,—
Wewnętrzne urządzenie	75 000,—	Rach. specj. bież. w b. Ros. B-ku P-twa	2,—
Nieruchomości	435 000,—	Sumy przechodnie	167 481,69
Dłużnicy hipoteczni	134 883,—	Procenty na 1925 rok	11 667,12
Rach. specj. bież. pod zastaw papierów %%	17 024,—	Zysk za 1924 rok	11 081,44
Sumy przechodnie	140 264,15	Rezerwa z waloryzacji	63 738,10
Weksle inkasowe	291 288,70	Weksle przyjęte do inkasa	291 288,70
Dłużnicy z gwarancji	48 300,—	Gwarancje	48 300,—
2 823 206,99		2 823 206,99	

B I L A N S

Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu po dzień 31 grudnia 1924 r.

Stan czynny

Zatwierdzony uchwałą Walnego Zebrania z dnia 30. marca 1925 r.

Stan bierny

	zł		zł
Pozostałość w kasie	2 600 030,99		
Pozostałość w Banku Polskim	578 781,56		
Pozostałość w P. K. O.	281 554,54		3 460 367,09
Pieniądze zagraniczne			321 817,13
Papiery wartościowe:			
a) papiery państwowe	384 246,52		
b) papiery hipoteczne i komunalne	17 383,18		
c) akcje:			
1. portfeli giełdowego	2 288 649,35		
2. przedsiębior. przez Bank finansowanych	918 703,39		
	<u>8 207 353,34</u>		<u>3 608 983,04</u>
Weksle zdyskontowane:			
a) Spółdzielni	9 258 980,58		
b) inne	12 145 983,47		
	<u>21 404 964,05</u>		
Rachunki otwartego kredytu:			
a) Spółdzielni	1 841 325,96		
b) inne	19 647 815,89		
	<u>21 489 141,85</u>		
Rachunki korespondentów loro (banki)	979 281,35		
Rachunki nasze u korespondentów (nostr):			
a) w bankach krajowych	379 897,22		
b) w bankach zagranicznych	2 241 402,18		
	<u>2 621 299,40</u>		
Przekazy i weksle zagraniczne (dewizy)	1 811 631,29		
Weksle protestowane (zapłacone w 1925 r.)	157 862,88		
Nieruchomości	927 070,23		
Ruchomości	24,--		
Dokumenty złożone do zainkasowania	4 086 456,32		
Dłużnicy za inkaso	4 280 867,37		
Rachunki z Oddziałami krajowymi	5 319 343,57		
Rachunki z Oddziałami zagranicznymi	2 333 018,53		
Różne rachunki	809 298,85		
	<u>7 652 362,10</u>		<u>809 298,85</u>
Dłużnicy z tytułu poręczeń	73 611 426,95		
	<u>6 468 885,25</u>		<u>80 080 312,20</u>

Rachunek strat i zysków za 1924 rok.

	zł		zł
Pozostałość w kasie	3 644 532,73		
Pozostałość w Banku Polskim	445 001,80		
Pozostałość w P. K. O.	6 664 927,60		
Pieniądze zagraniczne	50 472,12		
Papiery wartościowe:			
a) papiery państwowe	376 726,32		
b) papiery hipoteczne i komunalne	1 159 454,24		
c) akcje:			
1. portfeli giełdowego	2 288 649,35		
2. przedsiębior. przez Bank finansowanych	918 703,39		
	<u>8 207 353,34</u>		<u>3 644 532,73</u>
Weksle zdyskontowane:			
a) Spółdzielni	9 258 980,58		
b) inne	12 145 983,47		
	<u>21 404 964,05</u>		
Rachunki otwartego kredytu:			
a) Spółdzielni	1 841 325,96		
b) inne	19 647 815,89		
	<u>21 489 141,85</u>		
Rachunki korespondentów loro (banki)	979 281,35		
Rachunki nasze u korespondentów (nostr):			
a) w bankach krajowych	379 897,22		
b) w bankach zagranicznych	2 241 402,18		
	<u>2 621 299,40</u>		
Przekazy i weksle zagraniczne (dewizy)	1 811 631,29		
Weksle protestowane (zapłacone w 1925 r.)	157 862,88		
Nieruchomości	927 070,23		
Ruchomości	24,--		
Dokumenty złożone do zainkasowania	4 086 456,32		
Dłużnicy za inkaso	4 280 867,37		
Rachunki z Oddziałami krajowymi	5 319 343,57		
Rachunki z Oddziałami zagranicznymi	2 333 018,53		
Różne rachunki	809 298,85		
	<u>7 652 362,10</u>		<u>809 298,85</u>
Dłużnicy z tytułu poręczeń	73 611 426,95		
	<u>6 468 885,25</u>		<u>80 080 312,20</u>
Winien			
Przeniesienia z 1923 roku			5 948,02
Procenty			6 727 749,74
Prowizja			3 779 562,15
Papiery wartościowe — zysk			1 112 257,93
Pieniądze zagraniczne i dewizy — zysk			645 870,--
Administracja nieruchomości			69 726,97
			<u>12 341 114,81</u>

Bilans otwarcia w złotych
Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu na 1 stycznia 1925 r.

Stan czynny

	zł		zł	Stan bierny
Pozostałość w kasie	2 600 030,99	Kapitał zakładowy		20 000 000,—
Pozostałość w Banku Polskim	578 781,56	Kapitał zapasowy		1 886 431,71
Pozostałość w P. K. O.	281 554,54	Rezerwa specjalna		172 157,78
Pieniądże zagraniczne		Wkłady terminowe:		
Papiery wartościowe:		a) Spółdzielni	660,28	
a) papiery państwowe	384 246,52	b) inne	6 762 573,53	6 763 233,81
b) papiery hipoteczne i komunalne	49 550,43	à vista:		
c) akcje:		a) Spółdzielni	320 899,89	
1. portfeli giełdowego	4 038 604,08	b) inne	20 896 241,09	20 707 140,98
2. przedsięb. przez bank finansowan.	4 459 960,11	Redyskonto weksli:		
a) Spółdzielni	9 258 980,58	a) Spółdzielni		9 119 219,48
b) inne	12 145 983,47	b) inne		5 751 594,51
Weksle zdyskontowane:		Rachunki korespondentów loro (banki)		
a) Spółdzielni	1 841 325,96	Rachunki nasze u korespondentów (nostro):		
b) inne	19 712 728,28	a) w bankach krajowych	112 012,95	14 850 813,99
Rachunki otwartego kredytu:		b) w bankach zagranicznych	1 663 074,39	5 663 781,74
a) Spółdzielni		Przekazy i weksle zagraniczne (dewizy)		
a) inne		Przekazy na bank		1 693 224,95
Rachunki korespondentów loro (banki)		Wierzyciele za inkaso		244 793,81
Rachunki nasze u korespondentów (nostro):		Procenty za 1925 r.		8 505 664,22
a) w bankach krajowych	379 897,22	Wierzyciele hipoteczni		208 905,98
b) w bankach zagranicznych	2 468 479,99	Dywidenda nicodebrana		47 387,25
Przekazy i weksle zagraniczne (dewizy)		Rachunki z Oddziałami krajowymi	4 414 786,76	614 954,56
Weksle protestowane (zapłacone w 1925 r.)		Rachunki z Oddziałami zagranicznymi	4 118 323,62	
Nieruchomości:		Różne rachunki		8 533 110,38
a) gmachy bankowe	4 907 503,16			3 115 035,12
b) domy i tereny do sprzedania	11 355 525,21			
Ruchomości				
Dokumenty złożone do zainkasowania	24,—			
Dłużnicy za inkaso	4 086 456,32			
Rachunki z Oddziałami krajowymi	4 280 867,37			
Rachunki z Oddziałami zagranicznymi	5 319 343,57			
Różne rachunki	2 677 113,96			
	809 298,85			
	94 781 723,62	Wierzyciele z tytułu poręczeń		94 781 723,62
	6 468 885,25			6 468 885,25
	101 250 608,87			101 250 608,87

Równocześnie komunikuje się, że panowie: Dr. Emil Schmidt, ś. p. Dr. Józef English, baron Ludwik Heinzel i Dr. Stanisław Wachowskiak ustąpili z Rady Nadzorczej i że w ich miejsce uchwałą Walnego Zebrania z dnia 30 marca 1922 r. wybrano pp.: Bogusława Hersego z Warszawy, Dr. Aleksandra Dolńskiego z Lwowa, Antoniego Kleniewskiego z Warszawy i Dr. Jana Dębskiego ze Lwowa.

Bank Związku Spółek Zarobkowych.

Bank Ludowy w Żerkowie

poszukuje nie zamłodej

siły fachowej

która ewentl. później może zostać członkiem Zarządu. Zgłoszenia z kopjami świadectw i podaniem pretensji przyjmuje

przewodn. R. N. p. H. Wierzchowiecki

Bank Ludowy w Tucholi

poszukuje

trzeciego członka zarządu

Reflektuje się tylko na siłę fachową. Zgłoszenia prosimy nadesłać z świadectwami oryginalnymi oraz podaniem warunków na ręce prezesa Rady Nadzorczej p. Edwarda Szpittera w Tucholi (Pomorze).

Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego nr. 1.

Telefon 1421 (dawnej ul. Wiktorji) Telefon 1421

„POWIERNIK“

Towarzystwo akcyjne rewizyjno-powiernicze

wykonuje swoją działalność w następujących gałęziach:

- I. Książkowość bankowa, spółkowa, kupiecko-przemysłowa.
- II. Książkowość dla majątków ziemskich z własnym wydawnictwem rejestrów.
- III. Oddział podatkowy — deklaracje, reklamacje, zastępstwo.
- IV. Rewizje ksiąg i kasowości w instytucjach i przedsiębiorstwach komunalno-państwowych.
- V. Administracje spadkowe, przeprowadzanie likwidacji, akordów, zamiany, prywatnych przedsiębiorstw i inne czynności powiernicze.

Rzeczoznawstwo, organizacje, stałe nadzory i rewizje przygodne przez przysięgłych rewizorów.

Bezwzględna dyskrecja zapewniona. — Honorarium według umowy.

Spółdzielnia Wydawnicza Unji Związków Spółdzielczych

z odpow. udziałami w Poznaniu.

Tel. 34-89. Konto czek.: Poznań nr. 206013.

Poleca broszury i dzieła z dziedziny spółdziel. i podatkowej księgi handlowe i druki dla Spółdzielni.

Wykonuje we własnej drukarni wszelkie druki, oraz dostarcza każdego rodzaju stemple metalowe i kauczukowe.

Ostatnia nowość: M. Scheffs: O wekslach i czekach 3 zł. - - - -
M. Turski i T. Wolfram: Polska tabela procent. 10 zł.

Zagraniczne wyroby

opanowują coraz bardziej krajowy rynek i utrudniają rozwój naszych placówek przemysłowych, wywołując tem samem w Polsce bezrobocie i powodując krytyczny stan ekonomiczny, który pogarsza egzystencję wszystkich obywateli

Krajowe wyroby

przyczyniają się do wzrostu i rozkwitu naszego życia przemysłowego i handlowego, uniezależniają państwo od obcych wpływów i sprowadzają do niego dobrobyt, przez co staje ono na wyżynach ekonomicznych jak również staje się odpornem na wszelkie wrogie zakusy.

HURTOWNIA SPÓŁEK SPOŻYWCÓW

POZNAŃ - GRUDZIĄDZ - KATOWICE

w zrozumieniu powyższego postawiła sobie za zadanie zastępować dotychczas powszechnie używane produkty pierwszej potrzeby fabrykatów obcych fabrykatami własnymi. Cały szereg wytwórczych zakładów uruchomionych przy Hurtowni, jako placówki handlowej, wypuszcza na rynek wyroby znane pod marką

HA - ES - ES

Każdy, kto chce popierać nasze zadanie, czy to kupiectwo czy to przemysł, winien zważać przy zakupie na znane marki

HA - ES - ES

Dotychczas pod powyższą marką ukazały się następujące towary:

**HERBATA — KAKAO — KAWA SŁODOWA — KROCHMAL
RYŻOWY — NATRON — PASTY do obuwia — PŁATKI
owsiane — PŁYN do czyszczenia metali METALOL —
ULTRAMARYNA do prania.**

BANK

ZWIĄZKU SPÓŁEK ZAROBKOWYCH

CENTRALA: POZNAŃ, PLAC WOLNOŚCI 15.

Oddziały miejscowe:

1. Aleje Marcinkowskiego 26.
2. ulica Gwarna 19.
3. Jeżyce, ulica Dąbrowskiego 49.
4. Św. Łazarz, ulica Głogowska 100.

A. W kraju:

1. Warszawa, ul. Jasna 8,
2. Łódź, ul. Piotrkowska 72,
3. Toruń, ul. Szeroka 14,
4. Kraków, Rynek Główny 19,
5. Bydgoszcz, Plac Teatralny 4,
6. Lublin, Krakowskie Przedmieście 45,
7. Radom, Plac 3 Maja,
8. Piotrków, Plac Kościuszki,
9. Kielce, ul. Kolejowa 54,
10. Grudziądz, ul. Józefa Wybickiego 11-13,
11. Zbąszyń, Marszałkowska 43,
12. Katowice, Warszawska 7,
13. Sosnowiec, 3. Maja 9,
14. Lwów, ul. Jagiellońska 1,
15. Wilno, Mickiewicza 1.

B Wolne miasto Gdańsk:
Holzmarkt 18.

C. Zagranica:

1. Nowy York. Union Bank of the Cooperative Societies New-York Agency,
953 Third Avenue New-York.
2. Paryż. Banque de l'Union des Sociétés Coopératives, Succursale de Paris,
82 rue Saint Lazare, Paris (9-e).

Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Adres telegr. w kraju i New-Yorku: „Zarobkowy“ w Paryżu: „Bezeteseb“.

Centrala Rolników Tow. Akc.

(Hurtownia „Rolników“ Spółdzielni Rolniczo-Handlowych

należących do

Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych T.z.)

w POZNANIU, Plac Wolności 17

i Oddziały jej:

w Bydgoszczy, ulica Gdańska 19,

w Toruniu, ulica Szeroka 18,

w Włocławku, ulica Ogrodowa 2.

w Gdańsku, Pfefferstadt 38/39 oraz

Przedstawicielstwo w Katowicach, ulica Marjacka 13,

załatwiają wszelkie transakcje, wchodzące w zakres handlu ziemiopłodami, paszami, nawozami sztucznymi, opałem i t. p. za pośrednictwem Spółdzielni Rolniczo-Handlowych, pod nazwą „Rolnik“, w Wielkopolsce, na Pomorzu, na Kujawach i Górnym Śląsku.

„Rolniki“

kupują od ziemian i gospodarzy: zboża wszelkiego rodzaju, ziemniaki i wszystkie inne ziemiopłody,

dostarczają na specjalnie dogodnych dla rolnictwa warunkach, za gotówkę lub na zamianę: nawozy sztuczne, paszę, opał i inne artykuły, potrzebne rolnictwu.

Od dokonanych zakupów i sprzedaży udzielają członkom w końcu roku dopłat względnie zwrotów.

Związkowa Centrala Maszyn

Poznań, Wjazdowa 9.

Adres telegr.: Cemata.

Telefon 22 80 i 22 89.

Maszyny
i
narzędzia rolnicze.

...

Największa w Zachodniej
Polsce składnica
części rezer-
wowych.

Wyłączne prawo sprzedaży:

wyrobów fabryk: Tow. Akc. H. Cegielski

światowej sławy { oryg. szwedzkich wirówek „Baltic“
                          { maszyn żniwnych Massey-Harris.